

Uchwała Nr XX/120/2016

Rady Gminy Pęczniew

z dnia 03 czerwca 2016

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na
lata 2016 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r, poz. 446), art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2015 r. poz.163, poz.693, poz.1045, poz.1240, poz. 1310, poz.1359, poz.1607, poz.1616, poz.1830, poz.1893), Rada Gminy Pęczniew uchwała co następuje:

- §1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pęczniew.
- §3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Janusz Zycki
CIEŻE ŻYCIE

Załącznik
do Uchwały nr XX/120/2016
Rady Gminy Pęczniew
z dnia 03 czerwca 2016

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
NA LATA 2016 - 2025**

PĘCZNIEW 2016

SPIS TREŚCI

1. Struktura dokumentu	3
1.1. Przesłanki i podstawy prawne opracowania Strategii	3
1.2. Ramy czasowe	4
1.3. Powiązanie Strategii z dokumentami strategicznymi.....	5
2. Charakterystyka Gminy Pęczniew	6
2.1. Położenie geograficzne	6
2.2. Dzieje gminy Pęczniew	7
2.3 Środowisko przyrodnicze i walory turystyczne	7
2.4. Gospodarka	8
2.5. Demografia.....	9
2.6 System opieki zdrowotnej	13
2.7. Kultura	15
2.8. Edukacja i wychowanie	17
3. Diagnoza problemów społecznych w gminie Pęczniew	20
3.1 Pomoc Społeczna	20
3.2. Niepełnosprawność	27
3.3. Rynek pracy	29
3.4 Zasoby GOPS Pęczniew	30
3.4. 1. Budżet pomocy społecznej	31
4. Metodologia i opis realizacji badań	34
4.1. Wyniki badań	34
4.2. Analiza SWOT	47
5. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	54
5.1. Część programowa	54
5.2. Cele strategiczne i operacyjne	55
6. Monitoring, Ewaluacja i Aktualizacja Strategii.....	58
6.1. Zarządzanie realizacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	59
6.2. Ewaluacja wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ...	60
6.3. Aktualizacja wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych..	60

Struktura dokumentu

1.1. Przesłanki i podstawy prawne opracowania Strategii

Lokalna polityka społeczna oznacza działalność jednostek samorządu terytorialnego, których celem jest zaspokojenie potrzeb członków społeczności lokalnej. W pierwszej kolejności należy rozpoznać potrzeby mieszkańców i sformułować priorytety rozwoju danej gminy. Zadania te ułatwia opracowana i wdrażana strategia rozwiązywania problemów społecznych, której zapisy poszczególnych działań z zakresu polityki społecznej wpływają na warunki życia i pracy społeczności lokalnej.

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17 ust 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. z późniejszymi zmianami (tekst jednolity - Dz. U. z 2015r. poz. 163), zgodnie z którym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest: "opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka".

Analizując konstrukcję dokumentu oraz różnorodność problemów występujących w gminie należy wziąć również pod uwagę następujące akty prawne: Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity - Dz.U. z 2016 poz. 487), Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz.U. z 2011 nr 231poz. 1375), Ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(tj. Dz.U. z 2005r. nr 180 poz. 1493 z póź. zmianami), Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016r. poz. 575).

Rozwój społeczny nigdy nie przebiega bezproblemowo i jednolicie, tym trudniejsze okazują się przemiany społeczne im bardziej zmienia się rzeczywistość gospodarcza. Ostatnie dziesięciolecie charakteryzuje się dochodzeniem do modelu państwa opiekuńczego, gdzie nasilają się takie zjawiska jak: podział społeczeństwa na bogatych i biednych, marginalizacja i wykluczenie społeczne, nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury czy leczenia.

Przy realizacji w stopniu właściwym polityki społecznej niezbędne jest zaplanowanie konkretnych działań i postawienie trafnej diagnozy, co skutkować będzie zaspokojeniem większości potrzeb społeczności lokalnej i niwelowaniu rozwarstwienia społecznego.

Przyjęcie przez samorząd Gminy Pęczniew Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej i pozyskiwania funduszy na jej finansowanie. Jest to dokument wyznaczający główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb.

1.2. Ramy czasowe Strategii

Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opracowuje się na lata 2016 - 2025, dziesięcioletni przedział czasowy pozwoli wdrożyć długofalowe rozwiązania problemów społeczności lokalnej współfinansowane również ze środków zewnętrznych, w tym także pozyskanych z Unii Europejskiej.

Poprzedni obowiązujący dokument opracowany został przez firmę zewnętrzną na lata 2006 - 2015 i przyjęty Uchwałą Nr XXXV/191/06 Rady Gminy z dnia 23 października 2006r. Następnie dokument ten zaktualizowano w 2008r. poprzez przystąpienie do Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Obecny dokument opracowany został przez firmę zewnętrzną FHU "IRIS" Katarzyna Bramowska - Rybczyńska.

Ważnym aspektem budowania Strategii a także warunkiem koniecznym jest realizacja koncepcji partycypacyjnej, tj. współtworzenia dokumentu przy udziale osób reprezentujących różne środowiska takie jak: samorząd, organizacje pozarządowe, przedstawiciele kultury i sportu, rolnicy itp. Warunek ten został spełniony także poprzez przeprowadzenie badania ankietowego wśród 100 mieszkańców gminy. Bezpośrednie wypowiedzenie się w/w osób podczas badania i warsztatów dają realny wpływ na diagnozę właściwych problemów i skuteczne ich rozwiązanie.

1.3. Powiązanie Strategii z dokumentami strategicznymi

Strategia została utworzona w oparciu o najważniejsze cele w dziedzinie polityki społecznej wyznaczone przez Unię Europejską:

- * zmniejszenie populacji zagrożonej ubóstwem,
- * promowanie kształcenia ustawicznego,
- * wzrost poziomu inwestycji w zasoby ludzkie,
- * tworzenie równych szans dla osób niepełnosprawnych,
- * działania na rzecz równego statusu kobiet i mężczyzn,
- * działania na rzecz przyjaznego środowiska pracy,
- * działania na rzecz zaangażowania partnerów społecznych w zarządzanie zmianami,
- *popularyzacja działalności społecznej biznesu.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wpisuje się w istniejące dokumenty programowe na poziomie kraju, województwa i powiatu.

Przy opracowaniu Strategii uwzględniono następujące dokumenty programowe:

- Strategia Rozwoju Kraju 2020
- Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020
- Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2007-2020
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2024
- Strategia Rozwoju Gminy Pęczniew 2013-2020

W w/w dokumentach priorytetem jest właściwie funkcjonująca rodzina, ograniczenie szerzącego się ubóstwa, rozwój systemu wspierania rodziny i dziecka w tym ograniczanie skali zjawiska przemocy w rodzinie a także profilaktyka uzależnień.

2. Charakterystyka Gminy Pęczniew

2.1. Położenie geograficzne

Gmina Pęczniew położona jest w północno-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie poddębickim. Pod względem administracyjnym jest jedną ze 177 gmin województwa łódzkiego, a także jedną ze 135 gmin wiejskich w tym województwie. Pod względem fizyczno-geograficznym gmina leży w obrębie Kotliny Sieradzkiej, Wysoczyzny łaskiej i Kotliny kolskiej, nad zbiornikiem Jeziorsko.

Rys nr 1. Mapa Pęczniewa

Gmina graniczy: na wschodzie z gminą Zadzim, na północy z gminą Poddębice, na zachodzie z gminą Warta, natomiast na północnym-zachodzie z gminą Dobra. Zachodnią granicę gminy stanowi nizinny zbiornik retencyjny Jeziorsko o powierzchni 42km²- jest to jeden z największych zbiorników w Polsce.

Rys nr 2. Mapka powiatu poddębickiego z podziałem na gminy

Strukturę terytorialną gminy tworzy 30 miejscowości połączonych w 20 sołectw. Ważniejszymi ośrodkami są wsie: Pęczniew, Drużbin i Brzeg oferujące usługi z zakresu oświaty, zdrowia, kultury i handlu. Powierzchnia gminy wynosi 128,38 km² tj. 12.838ha, z czego użytki rolne stanowią użytki rolne: 60,4 % i użytki leśne: 14,2 % a pozostałe grunty to 25,4 %.

W skład gminy wchodzi 20 sołectw w tym: Brodnia, Brodnia Kolonia, Brzeg, Borki Drużbińskie, Dybów, Drużbin, Ferdynandów, Jadwiczna, Księża Wólka, Księża Młyny, Kraczynki, Luboła, Osowiec, Pęczniew, Popów, Przywidz, Rudniki, Siedlątków, Wola Pomianowa, Zagórki. Siedzibą administracyjną gminy jest Pęczniew.

2.2. Dzieje gminy Pęczniew

Ślady osadnictwa na terenie gminy sięgają odległych czasów, o czym świadczy istnienie ciałopalnego cmentarzyska kultury łużyckiej z wczesnej epoki żelaza. Stwierdzono również ślady osadnictwa z okresu rzymskiego oraz osadę gospodarczą z wczesnego średniowiecza, a także pozostałości średniowiecznego Gródka na kopcu. Nazwa Pęczniew pochodzi od znajdującego się tu we wczesnym średniowieczu gniazda rodziny Pęczniewskich. Była to wieś szlachecka zwana Pięczniew lub Pyacznowo. W Siedlątkowie, wsi położonej na terenie gminy, zidentyfikowano obronną siedzibę rycerską z XIV wieku, a w niej pozostałości zbroi.

2.3 Środowisko przyrodnicze i walory turystyczne

Gmina jest interesującym obszarem rekreacyjno-wypoczynkowym głównie dzięki zbiornikowi Jeziorsko, gdzie utworzono Rezerwat Ornitologiczny, na którym w sezonie letnim odbywają się zawody w sportach wodnych, m. in. windsurfing i żeglarstwo. Występuje tu bogata, niespotykana w Europie ornitofauna. Można zaobserwować około 230 gatunków ptaków, w tym rzadko spotykane w Polsce jak: sokół wędrowny, ibis kasztanowaty, czapla nadobna, bocian czarny, warzęcha, kormoran mały i inne. Atutem Gminy są także stawy rybne i lasy bogate w grzyby i owoce leśne. Lasy zajmują powierzchnię 1746 ha, koncentrują się w dwóch zespołach: w rejonie Księżych Młynów oraz wzdłuż wschodniej granicy.

Ponad połowa powierzchni gminy leży w obrębie Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Odwiedzający gminę mogą liczyć na gościnność mieszkańców, ciszę miejscowych lasów a także skorzystać z wielu przygotowanych atrakcji. Dla turystów lubiących wypoczynek nad wodą przygotowane są pola namiotowe, campingi i ośrodki wypoczynkowe w Pęczniewie, Księżych Młynach i Popowie. Funkcjonuje tu także kilkanaście gospodarstw agroturystycznych w miejscowościach: Brzeg, Brodnia, Kraczynki, Księżę Młyny, Siedlątków i Pęczniew. W miejscowości Popów dodatkowo można skorzystać również z jazdy konnej.

Turyści mogą skorzystać także z aktywnego wypoczynku, któremu sprzyja bogata sieć szlaków turystycznych. Przez gminę przebiegają następujące szlaki turystyczne: rowerowe Po Ziemi Poddębickiej oraz Gorących Źródeł, Łódzki Konny im. mjr. Hubala oraz pieszy im. Kazimierza Deki Deczyńskiego.

Punkt Informacji Turystycznej, który udziela wszelkich informacji na temat walorów i atrakcji Gminy mieści się w budynku Urzędu Gminy w Pęczniewie.

Teren wokół zbiornika to nie tylko tereny rekreacyjne, to także znakomite miejsce do wykorzystania siły wiatru i wody. Na zaporze czołowej działa Elektrownia Wodna „Jeziorsko”, a w miejscowości Siedlątków energia elektryczna wytwarzana jest przez wiatr na farmie wiatrowej.

2.4. Gospodarka

Podstawową dziedziną gospodarki gminy jest rolnictwo, które stanowi podstawowe źródło utrzymania dla około 67% mieszkańców. Na ogólną powierzchnię gminy przypada 6 869 ha użytków rolnych, na których gospodaruje ok. 1260 gospodarstw rolnych. Na terenie gminy przeważają gleby klasy IV-V. Występują tu skupiska gleb bagiennych oraz pseudobielicowych wytwarzanych z piasków. W produkcji roślinnej dominują zboża i ziemniaki, natomiast w zwierzęcej – hodowla bydła i trzody chlewnej oraz hodowla ryb. Rolnictwo w przeważającej części oparte jest na gospodarstwach o średniej wielkości.

Działalność handlowo- usługową na terenie gminy prowadzi sieć sklepów spożywczo- przemysłowych oraz inne podmioty gospodarcze wykonujące różne usługi na rzecz mieszkańców, do największych należą:

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Pęczniewie;
- Młyn gospodarczo-zbożowy w Pęczniewie;
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Pęczniewie;
- Bank Spółdzielczy Poddębice /O Pęczniew;

- Zakład Budowlany Marek Urbaniak w Pęczniewie;
- Dwa punkty sprzedaży ryb w Pęczniewie;
- Ośrodek Wypoczynkowy „SUMEX” w Pęczniewie;
- Elektrownia Wodna „JEZIORSKO”;
- Stacja Paliw „MAGROL” w Pęczniewie

Gmina posiada dobrze rozwinięty przemysł konfekcyjny. Funkcjonuje tu kilka zakładów produkcyjnych tej branży, do największych należą:

- PPHU „KONRAD” w Pęczniewie;
- PPH „AZAL” w Pęczniewie;
- PPHU „LIDO” w Pęczniewie;

Gmina Pęczniew skupia bardzo różnorodne funkcje na stosunkowo małym obszarze. Główne funkcje gminy to:

- * mieszkaniowa (zabudowa jednorodzinna)
- * turystyka i rekreacja
- * rolnictwo i rybołówstwo
- * produkcja i usługi komercyjne

2.5. Demografia.

Gmina Pęczniew w 2014r. liczyła 3522 mieszkańców. Struktura zmian liczby w latach 2012- 2014 przedstawia poniższa tabela.

Lata	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
2010	3584	1801	1783
2011	3551	1787	1764
2012	3505	1747	1758
2013	3522	1762	1760
2014	3522	1761	1761

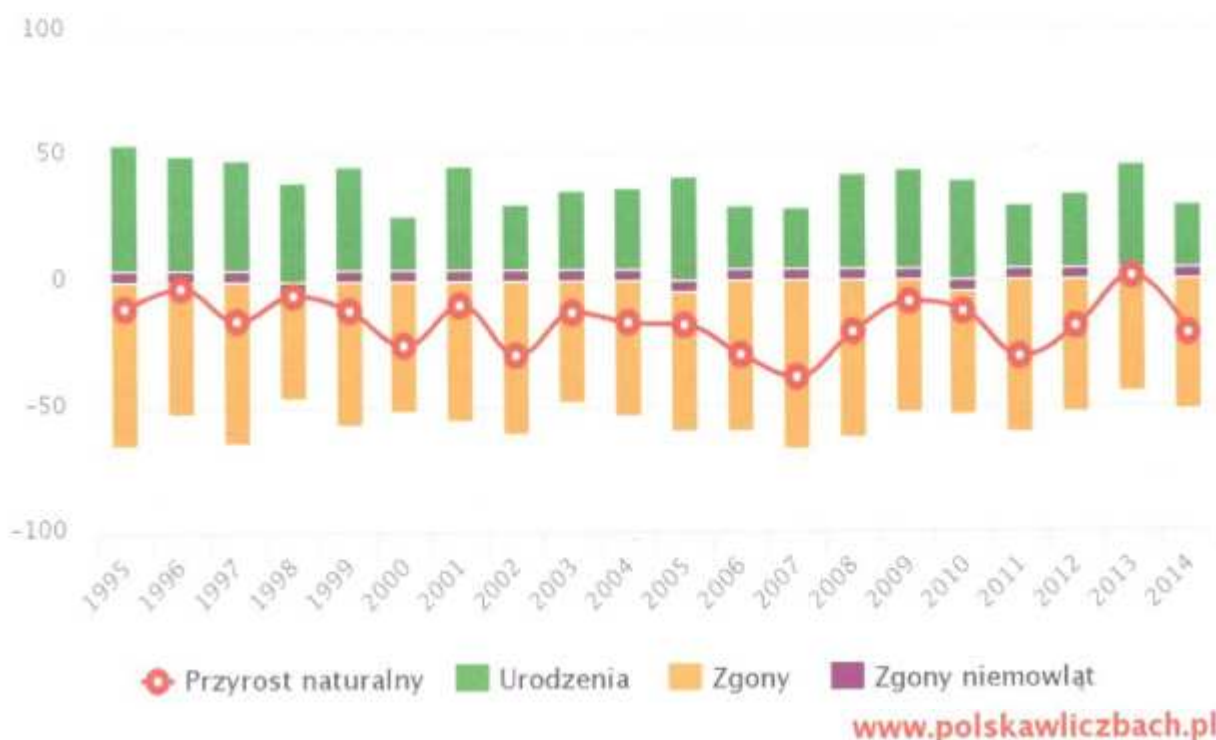
Tabela nr 1. Liczba ludności gminy Pęczniew w latach 2010 - 2014

Źródło: Urząd Gminy Pęczniew

W porównaniu z rokiem 2012 widać niewielki wzrost ludności na terenie gminy. Wg Głównego Urzędu Statystycznego w 2012r. zamieszkiwało 3505 os. w tym 1747 kobiet i 1758 mężczyzn a w 2014r. liczba kobiet i mężczyzn rozłożyła się równo po 1761 osób i dała 3522 mieszkańców. Nadal obserwuje się spadek przyrostu naturalnego, który w 2014r. wynosił -22 osoby, choć jest on malejący w stosunku do poprzedniego okresu planistycznego strategii.

Przyrost naturalny w latach 1995–2014 w gminie Pęczniew

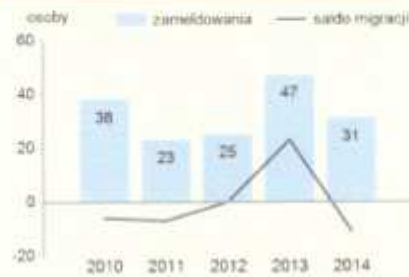
(Źródło: GUS)

Problemy społeczne takie jak: bezrobocie i ubóstwo powodują zjawisko wspólnego życia w związkach partnerskich bez zawierania małżeństw czy posiadania dzieci. Ujemny przyrost naturalny stanowi wyzwanie do podjęcia działań służących poprawie jakości życia mieszkańców i zahamowania negatywnego zjawiska większej ilości zgonów niż urodzeń. W 2014 roku urodziło się 30 dzieci po równo 15 chłopców i 15 dziewczynek. Wzrastającej liczbie urodzeń mogą sprzyjać obecne i nowe rozwiązania polityki społecznej w postaci programów prospołecznych: becikowego, programu 500zł na dziecko lub Karta Dużej Rodziny.

Kolejnym zjawiskiem, które ma wpływ na strukturę demograficzną gminy, są migracje. Najczęściej są to migracje w poszukiwaniu pracy poza miejscem zamieszkania lub nauką w miastach wojewódzkich bez powrotu do rodzinnych gospodarstw. Saldo migracji w 2014r. wyniosła -11 osób, a poprzednie lata przedstawia poniższy wykres:

MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY

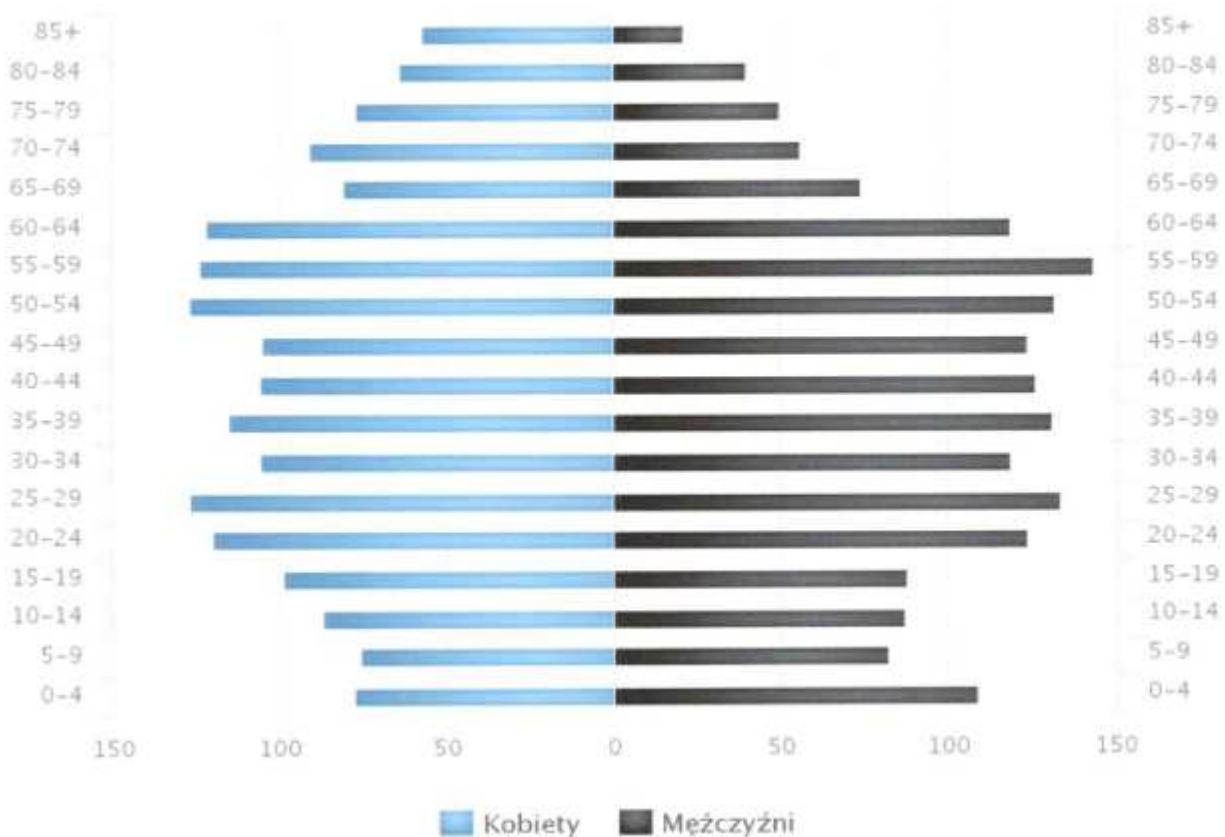

Źródło: GUS 2014

W gminie Pęczniew od roku 2010 liczba osób opuszczających gminę jest większa niż osób chcących się osiedlić na tych terenach. Szczególną uwagę zwracają migracje zarobkowe, gdzie mieszkańcy migrujący za pracą nie wracają na te tereny. Wśród w/w osób przeważają ludzie młodzi mogący zasilić odsetek osób w wieku produkcyjnym. Wyjazd osób młodych, ambitnych i zdolnych będzie powodować pogłębiający się marazm społeczności lokalnej i przewagę osób w wieku poprodukcyjnym.

Piramida wieku mieszkańców gminy Pęczniew, 2014

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Na dzień 31 grudnia 2014r. średni wiek mieszkańców wynosił 41,4 lata w tym kobiet to 43,2 lata a mężczyzn 39,7 lat.

W podziale na wiek pod kontem rynku pracy gmina w 2014r przedstawiała się następująco:

wiek przedprodukcyjny - 613 os.

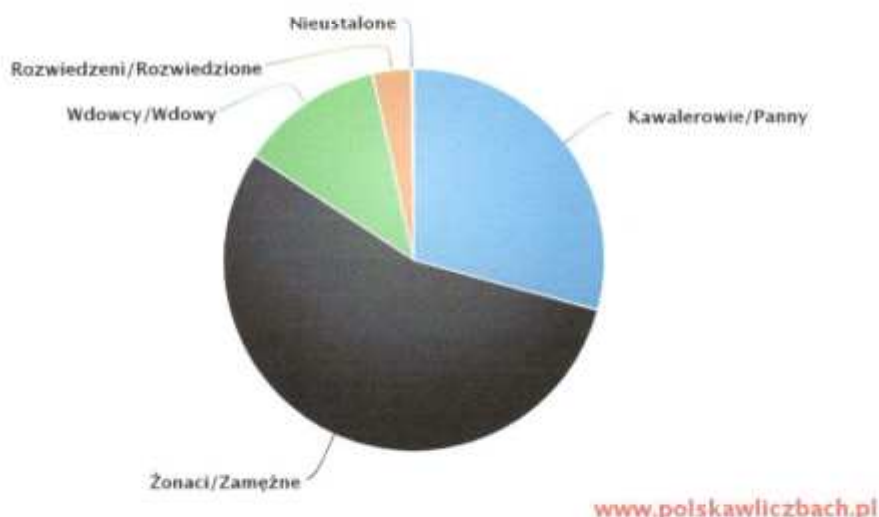
wiek produkcyjny - 2167os.

wiek poprodukcyjny - 742os.

Natomiast podział ludności pod względem stanu cywilnego przedstawia wykres poniżej.

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – Gmina Pęczniew

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

Z danych statystycznych dla woj. łódzkiego wynika iż mamy nieznacznie wyższy procent ludności nie pozostającej w związkach małżeńskich co daje 3% mniej zawieranych małżeństw w skali województwa i kraju. W skali wymienionej powyżej mamy również 2% niższy wskaźnik rozwodów.

2.6 System opieki zdrowotnej

Opieka zdrowotna w gminie opiera się przede wszystkim na Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Ośrodek Zdrowia” Spółka Partnerska Lekarzy Jaskólski i Waszkiewicz, ul. Sportowa 5/7 w Pęczniewie, w którym mają zatrudnienie:

- * 2 lekarzy medycyny ogólnej
- * 2 pielęgniarki środowiskowo - rodzinne
- * 1 położna środowiskowa

Drugim ośrodkiem jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ADRIAMED” Osiedle 40-Lecia PRL 4 w Pęczniewie. Dodatkowo znajduje się prywatny Gabinet Stomatologiczny M. Rocol.

Zakład Opieki Zdrowotnej wraz z Gminą Pęczniew realizował darmowe programy profilaktyczne oraz współorganizuje bezpłatne badania profilaktyczne finansowane przez Ministerstwo Zdrowia jak badania mammograficzne, Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi i inne. W Pęczniewie czynna jest jedna apteka.

Jeśli chodzi o dostęp do poradni specjalistycznych i opieki szpitalnej, to mieszkańcy korzystają z następujących placówek:

- * w oddalonych o 22km. Poddębicach
 - Poddębickie Centrum Zdrowia sp. z o.o. ul. Mickiewicza 16
 - Zakład Opieki Zdrowotnej ZDROWIE ul. Zielona 2
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MOŻ-MED" ul. Miła 27
- * w oddalonym o 33 km. Sieradzu
 - NZOZ ZDROWIE sp. z o.o. Aleja Pokoju 7
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Im. Prymasa Kard. S. Wyszyńskiego Armii Krajowej 7
 - Wojewódzki Szpital Opieki Długoterminowej i Hospicyjnej ul. Nenckiego 2

W gminie Pęczniew funkcjonuje jeden z dwóch: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy, który jest ośrodkiem wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Do placówki przyjmowane są osoby z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Obecnie do ośrodka uczęszczają 42 osoby.

Świadczone są usługi w postaci indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i zajęć z zakresu kształtowania umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Postępowanie rehabilitacyjne obejmuje:

1. Trening umiejętności życia codziennego:
2. Trening umiejętności społecznych i interpersonalnych:
3. Trening umiejętności spędzania wolnego czasu:
4. Trening gospodarowania budżetem domowym

Terapia zajęciowa przeprowadzana jest w następujących pracowniach:

- *muzykoterapii,*
- *krawiecko-hafciarskiej,*
- *plastycznej,*
- *kulinarnej,*
- *komputerowej,*

Terapia ruchowa prowadzona jest w gabinecie rehabilitacyjnym. Celem rehabilitacji jest podniesienie ogólnej sprawności i wydolności fizycznej, kształtowanie prawidłowej postawy i koordynacji ruchowej.

Środowiskowy Dom zapewnia swoim uczestnikom:

- II śniadanie i obiad, przygotowywane własnoręcznie przez uczestników w pracowni kulinarnej,
- dowóz do PŚDS i z powrotem do miejsca zamieszkania,
- opiekę psychologiczną,
- poradnictwo socjalne.

Placówka w pełni zaspokaja potrzeby zagospodarowania czasu wolnego i uspołecznienia mieszkańców gminy z niepełnosprawnościami.

2.7. Kultura

W Pęczniewie działa Gminna Biblioteka Publiczna, która dysponuje bogatym księgozbiorem z zakresu literatury pięknej i literatury popularno - naukowej dla dzieci i dorosłych, prowadzi także kartotekę regionalną.

Lp.		Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Liczba czytelników	Ogółem	699	697	692	667
	W tym dzieci i młodzież	403	374	363	328
	W tym osoby dorosłe	296	323	329	339

Tab. nr 2 Liczba czytelników Gminnej Biblioteki w Pęczniewie,

Źródło :Sprawozdania Biblioteki Publicznej

Z analizy wynika, iż liczba czytelników pozostaje na podobnym poziomie w kolejnych latach, maleje liczba dzieci zapisanych do biblioteki, z uwagi na coraz większy, stały dostęp dzieci do Internetu. Zmianie na plus ulega liczba zapisanych osób dorosłych, czego obrazem może być większe zainteresowanie literaturą popularnonaukową, głównie podręcznikami akademickimi. W kolejnych latach czytelników biblioteki będzie przybywać z uwagi na planowaną likwidację dwóch filii w Drużbinie i w Brodni.

Lata	2012	2013	2014
Ilość zakupionych woluminów	378	318	283

Tab. nr 4 Nowości czytelnicze w ostatnich 3 latach,

Źródło :Sprawozdania Biblioteki Publicznej

Wg. tabeli widać nieznaczny spadek ilości zakupionych nowych książek do biblioteki co spowodowane jest rosnącymi cenami książek i podręczników.

Gminna biblioteka w Pęczniewie bierze czynny udział w działalności kulturalno - oświatowej: organizuje wystawy, spotkania literackie, lekcje biblioteczne, konkursy: czytelnicze, plastyczne, recytatorskie i ortograficzne. W bibliotece można skorzystać nieodpłatnie z Internetu. Realizowane są następujące projekty: Program Rozwoju Bibliotek III tura i zakup nowości bibliotecznych z Biblioteki Narodowej. Biblioteka posiada Plan Rozwoju Biblioteki na lata 2014-2016.

Życie kulturalne w gminie Pęczniew rozwija się również dzięki licznym festynom, cyklicznym imprezom lokalnym tj:

- Regionalne Święto Ryby w Pęczniewie
- Regaty Żeglarskie w miejscowości Pęczniew-Wylazłów
- Dzień Matki połączony z dniem Dziecka w Luboli,
- Gminne Święto Plonów
- Przegląd Nadwarciańskich Wiejskich Zespołów Śpiewaczych w Brzegu

Działania o charakterze kulturalnym podejmowane są również przez liczne organizacje pozarządowe i zrzeszenia:

Zespoły ludowe:

- Zespół Pieśni Dawnej „Jarzębina” z Brzegu,
- Ludowy Zespół Śpiewaczy „Lubolanki” z Luboli,
- Zespół śpiewaczy „Sobótki” z Brodni.

Orkiestry Dęte:

- Orkiestra Dęta przy OSP Siedlątków,
- Orkiestra Dęta przy OSP Drużbin.

Organizacje pozarządowe:

- Stowarzyszenie „MY-DLA PĘCZNIEWA,
- Stowarzyszenie Seniorów „Bliżej Siebie”,
- Ludowy Klub Sportowy „Sazan Pęczniew”,
- Stowarzyszenie „Bieg nad Jeziorskiem”,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Brzeg.
- Stowarzyszenie Wsi Drużbin
- Stowarzyszenie Miłośników Siedlątkowa

Zespoły ludowe promują kulturę ludową na terenie swojej gminy, a także powiatu, województwa, i kraju. Biorą udział w licznych konkursach i przeglądach. Uświetniają swoimi występami imprezy kulturalne i okolicznościowe. W miejscowości Brzeg aktywną działalność prowadzi Wiejski Dom Kultury.

2.8. Edukacja i wychowanie

Na terenie Gminy Pęczniew działalność prowadzi Zespół Szkół w Pęczniewie, w skład którego wchodzi:

- Szkoła podstawowa w Pęczniewie - 171 dzieci
- Filia szkoły Podstawowej w Brzegu - 49 dzieci
- Gimnazjum nr 1 w Pęczniewie - 95 dzieci

Szkoły są wyposażone w sale komputerowe z dostępem do Internetu. W Pęczniewie funkcjonuje nowoczesna hala sportowa sprzyjająca rozwojowi sportu i rekreacji. W 2013r. zostało oddane do użytkowania nowe boisko współfinansowane z programu Orlik w województwie łódzkim.

Bez zarzutów działa na terenie gminy system dowożenia dzieci do szkół, średnio dziennie dowożonych jest 199 dzieci, które mają zapewnioną opiekę przez zatrudnionych w gminie opiekunów.

Liczba nauczycieli	Lata				
	2010	2011	2012	2013	2014
	37	37	32	29	29

Tab. nr 4 Kadra pedagogiczna placówek oświatowych w gminie Pęczniew w przeliczeniu na pełne etaty. Źródło: Gmina Pęczniew

Spadek liczby osób zatrudnionych w oświacie w 2012 - 2014r. wiąże się z likwidacją Szkoły Podstawowej w Brzegu w 2012r.

W szkołach realizowany jest wieloletni program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" oraz rządowy program "Wyprawka szkolna". W roku 2014 w ramach dożywiania dzieci opłacono średnio 207 posiłków, a z wyprawki szkolnej skorzystało 16 uczniów. Uczniowie gminy są objęci również pomocą materialną o charakterze socjalnym, rocznie rozpatrywanych jest 45 wniosków o pomoc.

W gminie działa jedno Publiczne Przedszkole w Pęczniewie.

Z danych GUS 16,9% mieszkańców gminy Pęczniew w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,1% wśród dziewczynek i 17,7% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 705 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,62 dzieci w wieku

przedszkolnym.

Ponadto funkcjonują jeszcze dwa punkty przedszkolne założone z programów unijnych co zdecydowanie niweluje problem braku wolnych miejsc w tego typu placówkach :

- Oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej im. Kazimierza Deki - Deczyńskiego w Zespole Szkół w Pęczniewie - Filia w Brzegu

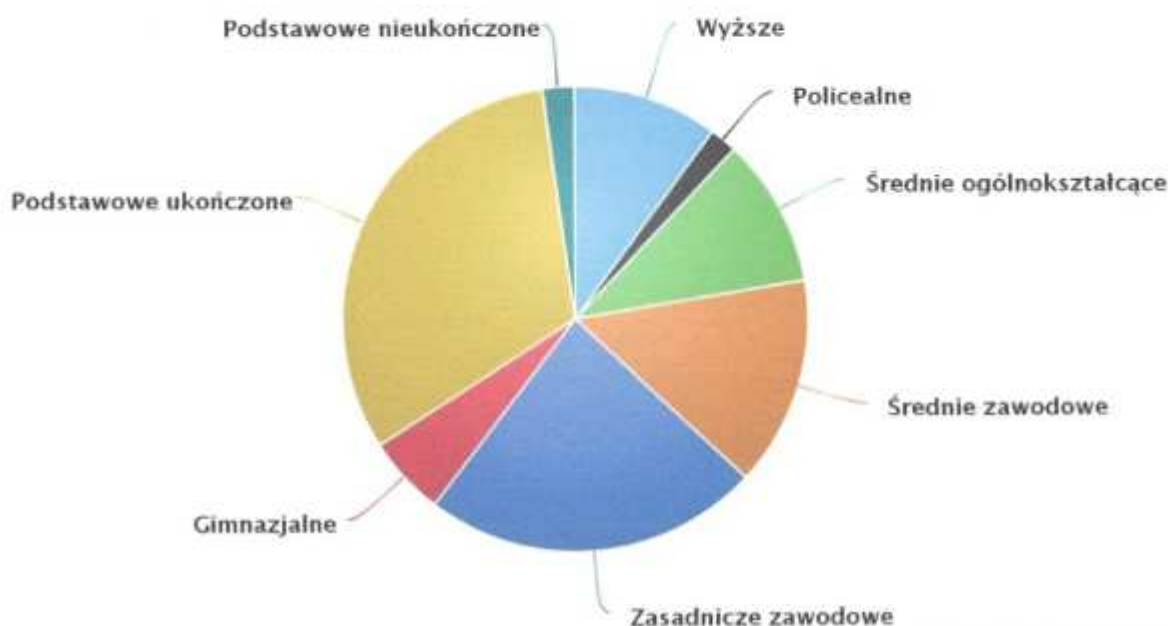
- Oddział przedszkolny przy Zespole Szkół w Pęczniewie.

Pozyskane środki zewnętrzne na funkcjonowanie oddziałów przedszkolnych pozwalają na poszerzenie oferty kierowanej do dzieci z naszej gminy, wzbogacają nie tylko sale dydaktyczne w nowy sprzęt i zabawki, ale również pozwalają na szeroką działalność kulturalną.

Z danych statystycznych GUS z 2014r. wynika iż 833 mieszkańców jest w wieku potencjalnej nauki (3-24lata w tym 415 kobiet). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 10,1% ludności posiada wykształcenie wyższe, 1,9% wykształcenie policealne, 10,4% średnie ogólnokształcące, a 14,6% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 23,4% mieszkańców gminy Pęczniew, gimnazjalnym 5,5%, natomiast 31,9% podstawowym ukończonym. 2,2% nie ukończyło podstawówki.

Poziom wykształcenia – Gmina Pęczniew

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

W porównaniu do całego województwa łódzkiego mieszkańcy gminy Pęczniew mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Pęczniew największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (32,5%) oraz zasadnicze zawodowe (17,5%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie podstawowe ukończone (31,3%) oraz zasadnicze zawodowe (29,5%).

Edukacyjne grupy wieku – Gmina Pęczniew, 2014

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Osoby w wieku 19-24 lata czyli edukacji w szkołach wyższych stanowią prawie 30% wszystkich mieszkańców. Wiele osób młodych studiuje dojeżdżając na uczelnie wyższe do Łodzi lub innych dużych ośrodków akademickich. Większość młodzieży uczy się w szkołach zawodowych i nabiera praktyki u lokalnych rzemieślników.

3. Diagnoza problemów społecznych w gminie Pęczniew

Część diagnostyczna zawiera diagnozę problemów społecznych gminy, która została opracowana na badaniu źródeł zastanych oraz analizie specjalnie do tego skonstruowanych ankiet przeprowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie.

3.1 Pomoc Społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie funkcjonuje oraz wykonuje swoje zadania między innymi w oparciu o :

1. Ustawę z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U.2016r. poz. 446),
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2015r. poz. 163) oraz przepisy wykonawcze do ustawy
3. Ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015r. poz.114 z póź. zm.)
4. Ustawę o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007r. (Dz.U. z 2016r. poz. 169 z późn. zm.)
5. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej(D.U. z 2016. poz. 575)
6. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r., poz.1390 z późn. zm.)
7. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2016r. poz.487)
8. Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (tj. Dz. U. z 2011r. Nr 231 poz.1375)

Według ustawy pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art.2.1). Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3.1.)

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. O pomoc finansową mogą ubiegać się osoby, które spełniają warunki określone w Ustawie o pomocy społecznej. Dwa podstawowe warunki jakie muszą być spełnione to:

1. Trudna sytuacja życiowa, w szczególności wynikająca z:

- ubóstwa
- sieroctwa
- bezdomności
- bezrobocia
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- przemocy w rodzinie
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- bezradności w sprawach opiekuńczo
- -wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- alkoholizmu lub narkomanii
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

2. Trudna sytuacja finansowa

Dochód w rodzinie nie może przekraczać kryterium dochodowego ustalonego w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. z późniejszymi zmianami.

Aktualnie obowiązujące kryterium dochodowe kształtuje się następująco:

- 634zł na osobę samotnie gospodarującą,
- 514zł na członka rodziny w przypadku prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego.

Aby otrzymać wsparcie oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Do zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie
- 3) zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 4) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ośłonowych;
- 6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiotową lub ekologiczną;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie realizując zadania ustawy o pomocy społecznej udzielił pomocy ogółem 202 rodzinom w rodzinach tych żyło łącznie 664 osób. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przestąnek.

Uwzględniając wszystkie powody w 2014 r. wsparcia udzielono 202 rodzinom.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin objętych pomocą					Dynamika w latach 2011 - 2015
	2011	2012	2013	2014	2015	
Ubóstwo	102	104	110	133	133	30,4%
Niepełnosprawność	52	60	62	63	61	17,3%
Długotrwała choroba	28	70	88	98	86	207,1%
Bezrobocie	66	68	84	84	86	30,3%
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego	37	33	35	44	37	0%
Alkoholizm	1	13	9	9	9	800%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	0	0	0	0	0	-
Bezdomność	1	1	1	1	0	-100%
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	0	2	4	0	0	0%
Narkomania	0	0	0	0	0	-
Przemoc w rodzinie	0	1	2	3	4	300%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	-
Inne tj. zdarzenia losowe	1	0	0	1	1	0%

Tabela nr 5. Powody udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Pęczniew w latach 2011 - 2015

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie

Porównując ostatnie 5 lat (2011-2015r.) odnotowano nieznaczny wzrost rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Pęczniew. Analizując powody trudnej sytuacji życiowej zaobserwowano niezmienną sytuację z nielicznymi wahaniami z powodów bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, czy niepełnosprawności. Więcej rodzin korzysta z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, bezrobocia czy pojedynczo odnotowanej sytuacji losowej. Najbardziej pogorszyła się statystyka porównując sytuację rodzin dotkniętych długotrwałą chorobą oraz rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Z roku na rok obserwujemy również większy stopień zjawiska jakim jest przemoc w rodzinie, nie jest to ogrom skali, ale zjawisko to występuje w rodzinach posiadających dzieci, co szczególnie uwrażliwia na ten typ pomocy socjalnej.

TYPY RODZIN	Liczba rodzin objętych pomocą				
	2011	2012	2013	2014	2015
RODZINY OGÓŁEM	226	185	201	215	198
Rodziny z dziećmi ogółem	107	100	114	125	113
Rodziny niepełne ogółem	7	6	12	17	15
Rodziny wielodzietne	25	24	27	34	31

Tabela nr 6. Podział na typy rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2011-2015

Źródło: GOPS Pęczniew

W Gminie są realizowane następujące programy:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -

Celami głównymi programu są:

1. Profilaktyka wśród dzieci i młodzieży oraz efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych.
2. Podejmowanie przez realizatorów działań mających na celu udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy przemocy fizycznej i psychicznej..

Głównymi obszarami działań są:

- zwiększenie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalenie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży,
- pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej
- ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania alkoholu oraz doświadczania i stosowania przemocy
- zmniejszenie dostępności do napojów alkoholowych

W gminie Pęczniew z powodu alkoholizmu z pomocy społecznej skorzystało w roku 2012 - 13 rodzin, w 2013 do 2015 roku po 9 rodzin.

- Gminny Program Wspierania Rodziny

Ustawa z dn. 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizację następujących zadań:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
 - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art.29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Gminny Program Wspierania rodziny został opracowany na lata 2013 - 2015. Program przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, zapobiegania narastania kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego , trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Na terenie gminy szerszą współpracę z rodzinami prowadził asystent rodziny. W 2015r, asystent świadczył usługi dla 15 rodzin w tym 36 dzieci, u których występowały sprzężone problemy takie jak: niskie umiejętności wychowawcze, alkoholizm, przemoc. W 2015r. w zawodowej rodzinie zastępczej przebywało dwoje dzieci przez okres 3 miesięcy.

Ze statystyk PCPR w Poddębicach czytamy, iż

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych / placówkach opieki					
Lata	2010	2011	2012	2013	2014
Osoby	6	4	2	2	2

Tabela nr 7. Liczba umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej w latach 2010-2014

Źródło: PCPR w Poddębicach

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Pęczniewie

Do zadań zespołu należy:

- budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zadania Zespołu realizowane są przede wszystkim przez:

1. Inicjowanie przedsięwzięć mających na celu zwiększenie skuteczności działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
2. Współdziałanie z jednostkami organizacyjnymi oraz innymi podmiotami przy opracowywaniu i wdrażaniu procedur i standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
3. Wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy – do realizacji przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej na terenie gminy.
4. Monitoring i ewaluację procesów wdrażania przez jednostki, instytucje zajmujące się problemem przemocy domowej procedur wypracowanych przez Zespół.
5. Poprawę skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowanych działań.
6. Pomoc osobom, rodzinom, grupom, środowiskom dysfunkcyjnym.

Przemoc w rodzinie ma odzwierciedlenie w statystykach GOPS, z pomocy społecznej w 2014r. korzystały 4 rodziny, nadmienić należy, iż problem w ciągu ostatnich 4 lat diametralnie się zwiększył, co pokazują statystyki Centrum Interwencji Kryzysowej

Liczba interwencji w gminie Pęczniew					
Lata	2010	2011	2012	2013	2014
Osoby	5	3	6	9	11

Tabela nr 8. Liczba interwencji w latach 2010-2014

Źródło: PCPR w Poddębicach

Liczba założonych Niebieskich Kart na terenie gminy Pęczniew					
Lata	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby	0	3	6	9	1

Tabela nr 9. Liczba założonych Niebieskich kart w latach 2011-2015

Źródło: Statystyki GOPS Pęczniew

3.2 Niepełnosprawność

Sytuacja życiowa osób z niepełnosprawnościami jest uwarunkowana szeregiem specyficznych ograniczeń wynikających z określonych dysfunkcji. W efekcie poszczególne aspekty życia w różnym stopniu i w różny sposób mogą odbiegać od sytuacji osób bez orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Osoby te wymagają znacznie więcej wsparcia ze strony otoczenia oraz wyspecjalizowanej instytucji pomocy społecznej.

Statystyki pozyskane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach pokazują, iż w ostatnich latach nie zwiększa się liczba os. z niepełnosprawnościami.

Ilość osób z ustalonym stopniem niepełnosprawności z terenu gminy Pęczniew					
Lata	2010	2011	2012	2013	2014
Dorośli	13	17	16	16	16
Dzieci	2	7	3	2	3

Tabela nr 10. Liczba osób z niepełnosprawnościami w latach 2010-2014

Źródło: PCPR Poddębice

Podobnie jest w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach, osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędzie.

Ilość osób z niepełnosprawnościami w PUP z terenu gminy Pęczniew					
Lata	2011	2012	2013	2014	2015
Osoby	9	9	12	7	5

Tabela nr 11. Liczba osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanymi w urzędzie

Źródło: PUP Poddębice

W ramach oferty PCPR Poddębice może dofinansować lub sfinansować turnusy rehabilitacyjne dla osób z niepełnosprawnościami oraz uzyskać dotację na likwidację barier architektonicznych, w kolejnych latach skorzystało z takiej możliwości:

Ilość osób korzystających z turnusów rehabilitacyjnych z terenu gminy Pęczniew					
Lata	2010	2011	2012	2013	2014
Dorośli	5	4	12	3	5
Dzieci	5	2	4	0	0

Tabela nr 10. Liczba osób korzystających z turnusów rehabilitacyjnych w latach 2010-2014

Źródło: PCPR Poddębice

Ilość osób korzystających z likwidacji barier architektonicznych z terenu gminy Pęczniew					
Lata	2010	2011	2012	2013	2014
Osoby	3	6	2	1	3

Tabela nr 11. Liczba osób korzystających z likwidacji barier architektonicznych

Źródło: PCPR Poddębice

W gminie Pęczniew niepełnosprawność jest na trzecim miejscu jako najważniejszy powód przyznania pomocy, a na czwartym jest długotrwała choroba. W roku 2011 z powodu niepełnosprawności korzystało ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej 52 rodziny, w 2012 roku 60 rodzin, w roku 2013 62 rodziny, w 2014 roku 63 rodziny a w 2015 61 rodziny. Jak wynika z powyższego liczba os. utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

Jeśli chodzi o kierunki działań to konieczne jest stworzenie kompletnej i aktualnej informacji o skali i właściwości zjawiska niepełnosprawności w powiecie poddębickim. Konieczna jest dalsza likwidacja barier architektonicznych i urbanistycznych oraz zwiększenie udziału osób z niepełnosprawnościami w systemie kształcenia. Należy w działaniach dążyć do

zmiany niekorzystnej sytuacji osób z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Jako priorytet uznaje się również walkę ze stereotypami w zachowaniach społecznych wobec osób z niepełnosprawnościami.

3.3. Rynek pracy

Bezrobocie w gminie jest istotną kwestią społeczną. Liczba osób korzystających ze wsparcia społecznego z powodu bezrobocia nieznacznie wzrosła. Z danych GOPS Pęczniew wynika, iż w 2013 (Liczba osób w rodzinach - 289) i 2014 (264 os.) było odnotowanych 84 rodziny, w 2015 (271os.) - 86rodzin.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Poddębicach stan zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Pęczniew przedstawiał się następująco:

Liczba osób zarejestrowana w PUP Poddębice z terenu gminy Pęczniew					
Lata	2011	2012	2013	2014	2015
Bezrobotni	183	210	236	194	192
W tym kobiety	71	81	94	80	83

Tabela nr 12. Liczba osób zarejestrowana w PUP Poddębice z terenu gminy Pęczniew. Źródło PUP

Analizując szczegółową sytuację na rynku pracy w 2014r. obserwujemy dość duży procent osób bez wykształcenia średniego - 119os., bez doświadczenia zawodowego - 62os. w tym 36 kobiet co potwierdza dodatkowo liczbę osób długotrwale bezrobotnych tj. 130os.

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Pęczniew w latach 2004 - 2014

(Źródło: GUS)

W gminie Pęczniew na 1000 mieszkańców pracuje 86 osób. 50,9% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni. Bezrobocie w gminie Pęczniew wynosiło w 2014 roku 13,6% (12,4% wśród kobiet i 14,6% wśród mężczyzn).

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Pęczniew 156 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 48 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -108 os.

60,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Pęczniew pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 14,6% w przemyśle i budownictwie, a 6,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

3.4. Zasoby GOPS Pęczniew

Zatrudnienie służb społecznych w gminie Pęczniew w ciągu ostatnich 4 lat przedstawia się następująco:

Lata	2011	2012	2013	2014
Kierownik	1	1	1	1
Pracownicy socjalni	3	3	3	3
Asystent rodziny	1	1	1	1

Tabela nr 13. Liczba zatrudnienia w GOPS w Pęczniewie

Źródło: GOPS Pęczniew

Zgodnie z art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. Zapis ten jest realizowany w gminie Pęczniew ponieważ liczba mieszkańców wyniosła na koniec roku 2014 - 3522 osób, a ośrodek zatrudnia 3 pr. socjalnych ze środków GOPS.

Budżet GOPS

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą z dotacji Gminy i dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone. W roku 2014 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pęczniewie wydatkował na realizację zadań kwotę 1 640 719,05w tym: zasiłki finansowane z budżetu Państwa 1 168 666,75zł.

W ramach dotacji z budżetu Państwa ośrodek wydatkował na zadania własne takie, jak:

- 1) dofinansowanie programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" kwotę 129 630,00zł
- 2) dofinansowanie do wypłaty zasiłków okresowych - kwotę 55 472,00zł
- 3) składki na ubezpieczenie zdrowotne - kwotę 10 320,45zł
- 4) zasiłki stałe - kwotę 75 170,14zł
- 5) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka - kwotę 34 000,00zł

Łączne całkowite wydatki gminy na pomoc społeczną (5 ostatnich lat) niezależnie od źródła finansowania					
Pomoc w formie pieniężnej	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem w tym	1625997,36	1546789,29	1 445 703,35	1 458 116,67	1 640 719,05
Zasiłki stałe	64 557,71	59 168,24	54 092,05	58 070,74	75 170,14
Zasiłki okresowe	38 167,00	43 937,00	39 975,00	40 996,98	55 472,00
Zasiłki celowe z śr. własnych gminy	36 929,00	29 793,28	43 750,31	54 756,57	72 323,74
Zasiłki celowe w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania	64748,44	51489,00	36 178,99	27 282,82	29 607,32
Zasiłki celowe w ramach proj. „Szansa na lepsze jutro...”	10 000,00	10 000,00	14 650,84	10 668,19	9 145,50
Pomoc państwa w zakresie dożywiania - positek	136 614,00	133 638,12	115 360,00	118 010,00	129 630,00

Zasiłki finansowane z budżetu państwa ogółem:	1 219 569,61	1 160 226,38	1 061 304,87	1 082 501,07	1 168 666,75
Zasiłki rodzinne	469 277,00	446 825,00	404 650,00	432 155,00	413 110,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych	354 440,73	324 364,00	262 903,78	245 466,90	221 146,90
Świadczenie pielęgnacyjne	68 761,00	110 032,00	123 673,00	112 289,40	135 240,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	-	-	-	520,00	4 160,00
Zasiłek pielęgnacyjny	239 904,00	212 823,00	193 545,00	189 567,00	187 425,00
Zasiłek dla opiekuna	-	-	-	-	66 005,40
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	45 000,00	27 000,00	27 000,00	34 000,00	34 000,00
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	35 070,00	31 330,00	29 656,77	39 590,00	59 950,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	7 116,88	7 852,38	7 676,32	7 112,77	10 320,45
Dodatki do świadczenia pielęgnacyjnego	-	-	12 200,00	21 800,00	36 800,00
Program Karta Dużej Rodziny	-	-	-	-	509,00
Składki na ubezpieczenie społeczne świadczeniobiorców	9 850,77	11 279,52	12 954,07	13 740,23	23 326,55
Dodatki mieszkaniowe	10 294,63	7 139,60	12 683,24	8 982,02	5 137,98
Domy Pomocy Społecznej	35 266,20	40 118,15	54 753,98	43 108,05	72 239,07

Tabela 14. Szczegółowe zestawienie wydatków GOPS Pęczniew w latach 2010 - 2014.

Analizując wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie odnotowujemy rokroczny wzrost świadczeń w tym zasiłków celowych dla klientów w naszej gminie. Wzrosła o ok. 9% pomoc państwa w zakresie dożywiania w stosunku dwóch ostatnich lat. W ramach starzejącego się społeczeństwa wzrastają wydatki na zasiłki pielęgnacyjne, opiekuńcze oraz wydatki w gminie na opiekę osób starszych umieszczanych w Domach Pomocy Społecznej.

Pomoc w formie niepieniężnej

Powody udzielenia pomocy	Liczba korzystających z pomocy (godz.)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Poradnictwo specjalistyczne	9	12	22	11	57
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	50	17	21	25	17
Praca socjalna	92	23	35	33	26

tabela 15.Świadczenia niepieniężne w gminie Pęczniew w latach 2011 - 2014

W ramach świadczeń niepieniężnych prowadzonych przez pęczniewski GOPS dominuje praca socjalna, ponadto 17 os. uzyskało pomoc w załatwianiu spraw urzędowych a w 2015r. przeprowadzono 57 godzin doradztwa psychologicznego dla rodzin.

4. Metodologia i opis realizacji badań

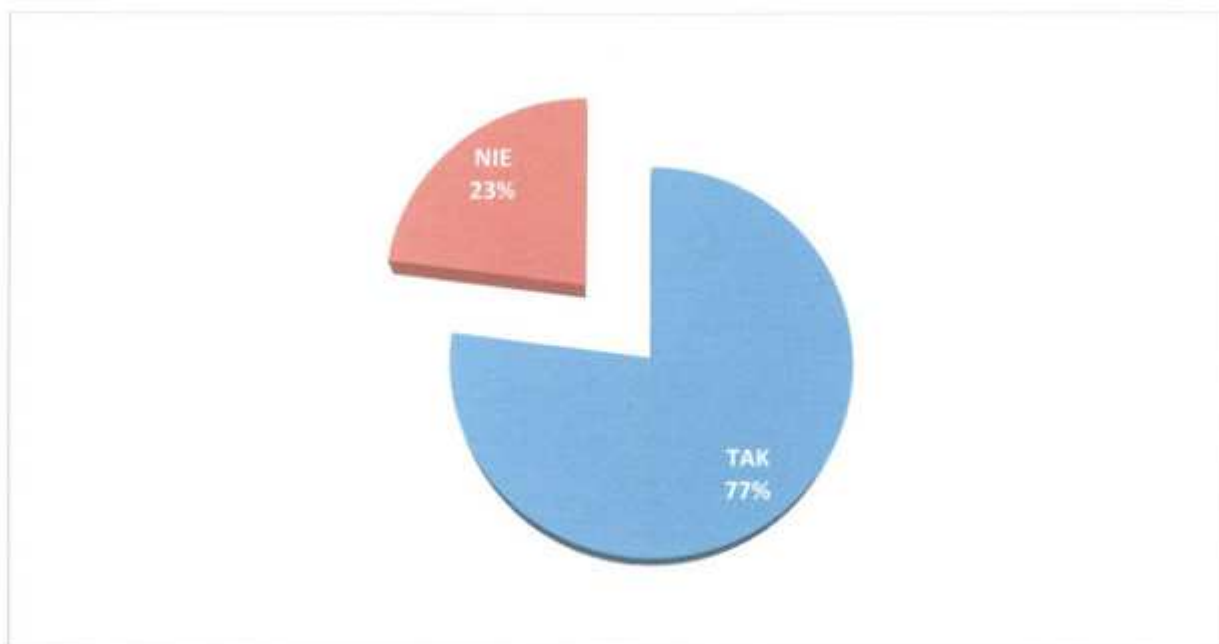
Wdrażając partycypacyjny model budowania strategii rozwiązywania problemów społecznych zastosowano metodę badania ankietowego, którym objęto mieszkańców gminy, w tym osoby pełniące różnorodne funkcje społeczne.

Zastosowanym narzędziem był kwestionariusz ankiety o wysokim stopniu standaryzacji do samodzielnego wypełnienia zawierający 16 pytań.

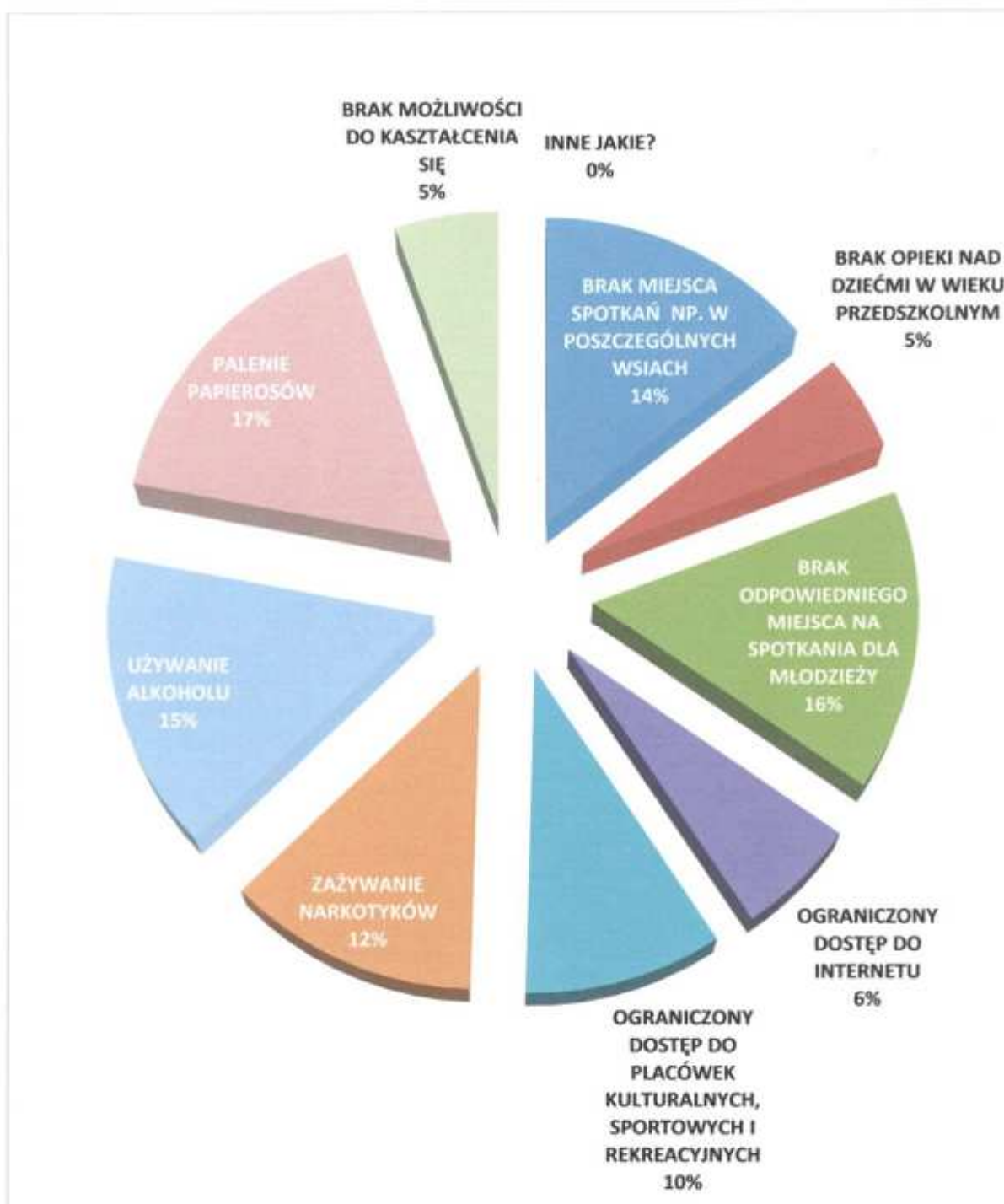
Rozdystrybuowano 120 ankiet, uzyskując zwrot na poziomie 88% wypełnionych i zwróconych ankiet, co świadczy o zainteresowaniu środowiska lokalnego problemem i działaniami prowadzonymi na terenie gminy. Ankiety miały dać obraz życia mieszkańców i pokazać subiektywne odczucia związane z problemami społecznymi.

4.1. Wyniki ankiet

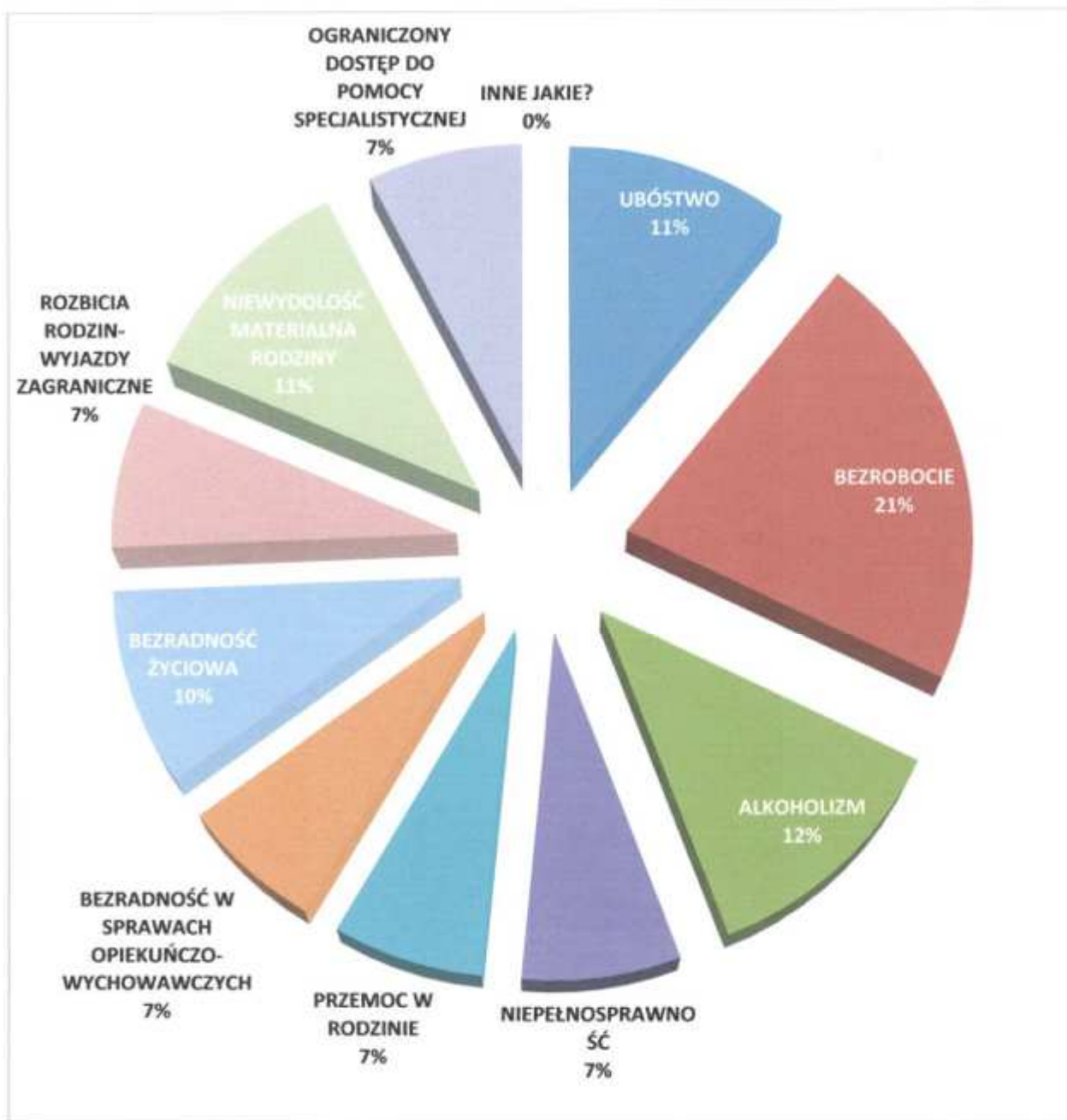
1. Czy zna Pan/Pani założenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w swojej Gminie – dokumentu przyjętego uchwałą Rady Gminy?

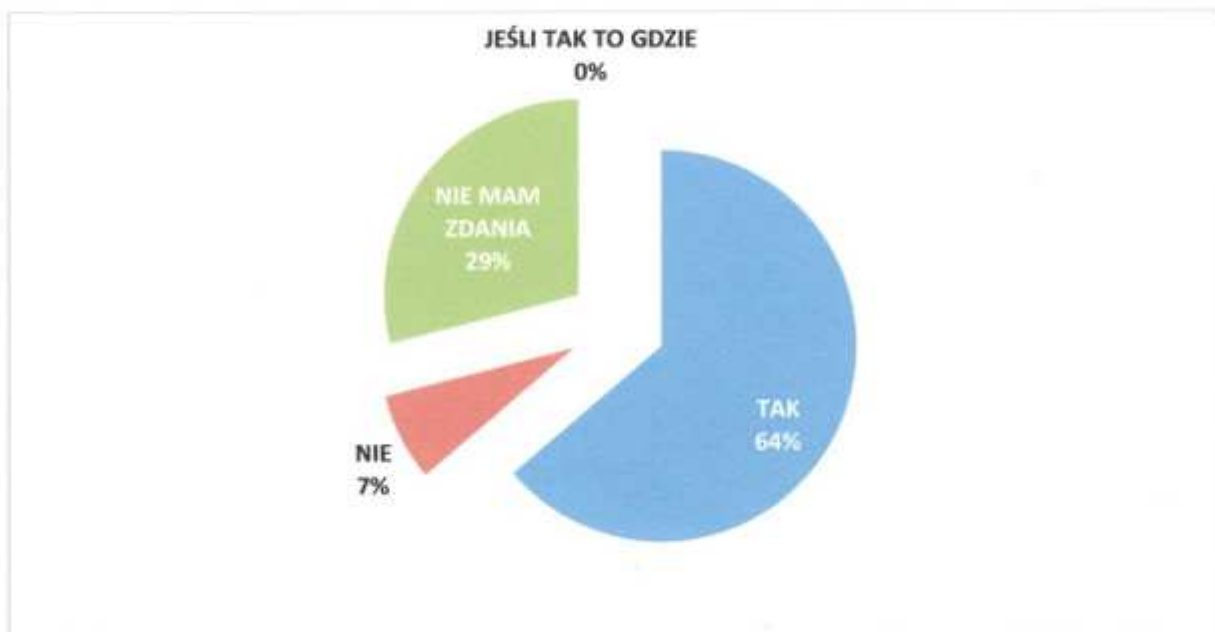
2. Jakie problemy społeczne wobec dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie Gminy?

4. Jakie problemy społeczne wobec rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie Gminy?

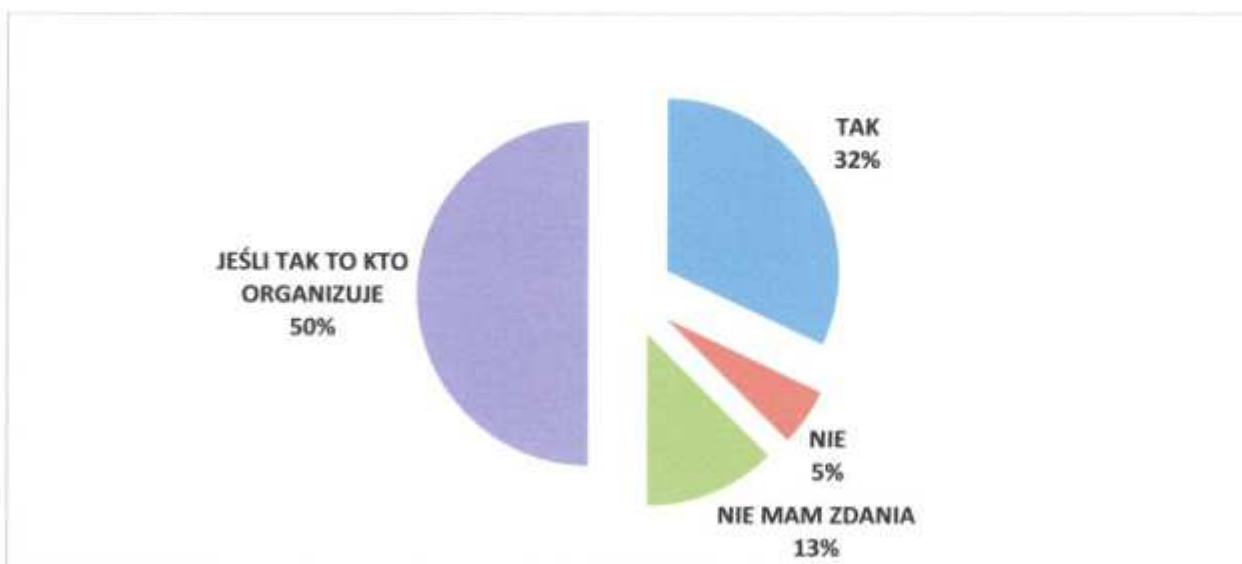
5. Czy jest Pan/Pani za utworzeniem na terenie Gminy świetlic środowiskowych?

Jeśli tak, to gdzie:

Respondenci wskazali następujące miejsca: szkoła, remiza strażacka lub opuszczone lokale gminne np. policja.

6. Czy Pana /Pani zdaniem na terenie Gminy jest zapotrzebowanie na świadczenie usług opiekuńczych dla osób starszych?

Usługi na rzecz os. starszych wg. mieszkańców Pęczniewa powinien świadczyć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

7. Jakie Pana/Pani zdaniem rozwiązania mogą być odpowiedzią na problemy dzieci i młodzieży? Proszę o wpisanie pomysłów, które mogłyby zaistnieć w Gminie?

- a) organizacja miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży
- b) imprezy sportowe
- c) kluby sportowe dla dzieci : koszykówka, tenis, taniec, bieganie
- d) organizacja czasu wolnego w Gminnym Domu Kultury
- e) wykłady i spotkania ze specjalistami : np. na temat używek
- f) wycieczki

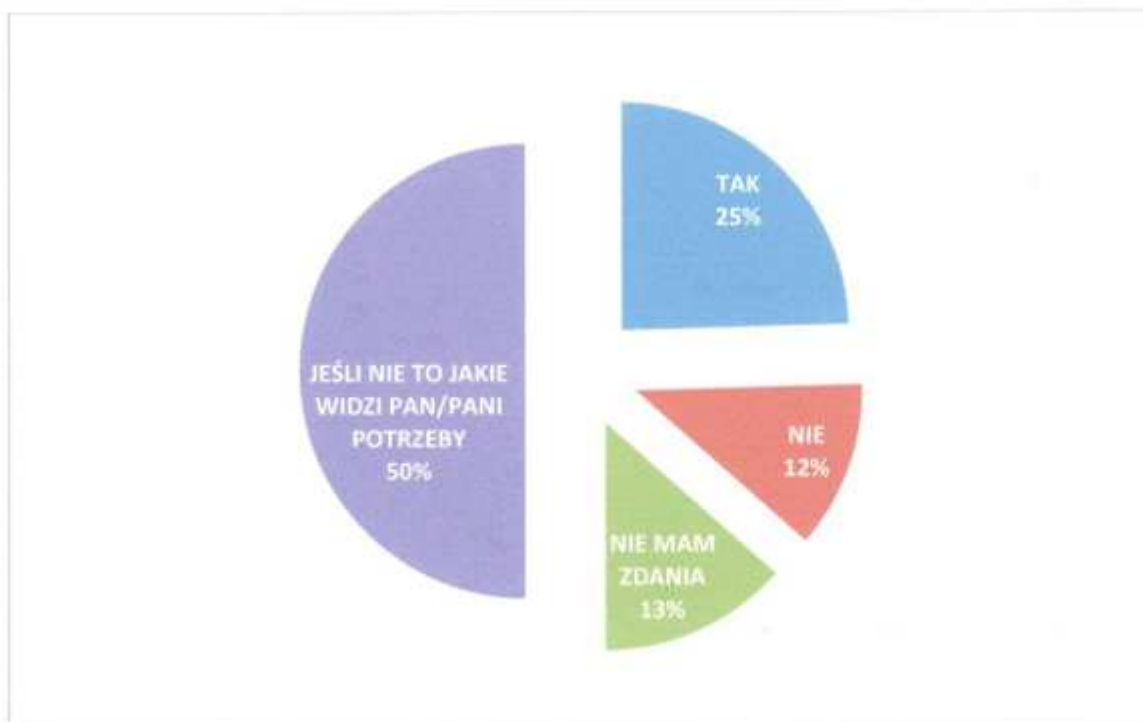
8. Jakie Pana/Pani zdaniem rozwiązania mogą być odpowiedzią na problemy osób starszych? Proszę o wpisanie pomysłów, które mogłyby zaistnieć w Gminie?

- a) utworzenie Klubu Samotnych Serc
- b) większe zaangażowanie ludzi zdrowych w relację /pomoc ludziom chorym
- c) pomoc specjalistów: psycholog, terapeuta
- d) wzmożona opieka nad osobami samotnymi
- e) usługi opiekuńcze, wolontariat

9. Jakie Pana/Pani zdaniem rozwiązania mogą być odpowiedzią na problemy rodzin? Proszę o wpisanie pomysłów, które mogłyby zaistnieć w Gminie?

- a) asystent rodziny
- b) aktywizacja społeczno-zawodowa
- c) wsparcie materialne
- d) organizacja wypoczynku letniego
- e) utworzenie świetlicy środowiskowej
- f) utworzenie żłobków
- g) wsparcie materialne
- h) lepszy przepływ informacji samorząd - mieszkańcy
- i) tworzenie nowych miejsc pracy

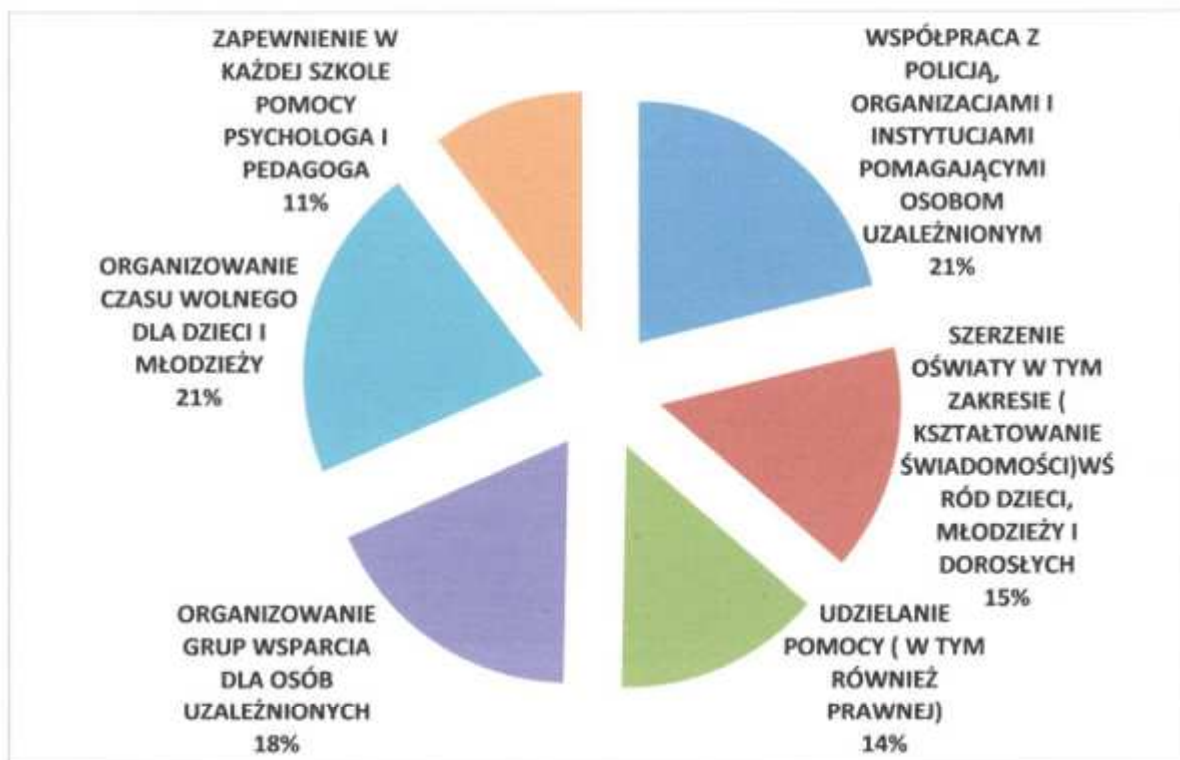
10. Czy Pana/Pani zdaniem dostępność do poradni specjalistycznych na terenie Gminy jest zadowalająca?

Jeśli nie, to jakie widzi Pan/Pani potrzeby w zakresie poprawy, ochrony zdrowia?

Mieszkańcy wskazywali na organizowanie badań kontrolnych oraz porady specjalistów medycznych min. psychiatra, ginekolog.

11. Jakiego Pana/Pani zdaniem są najbardziej skuteczne działania mające wpływ na rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie?

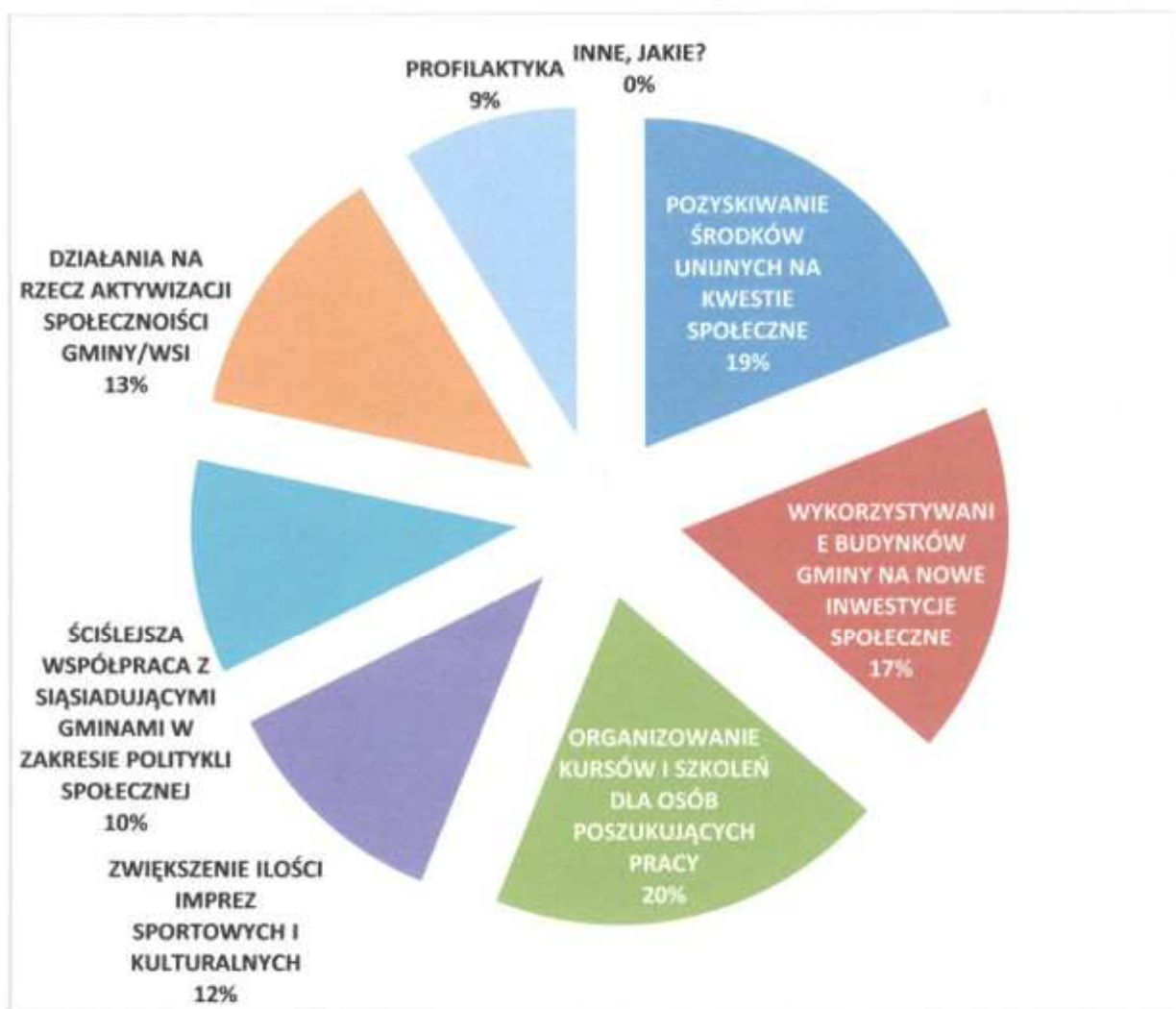

12. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie Gminy powinny być prowadzone kursy i szkolenia dla dorosłych?

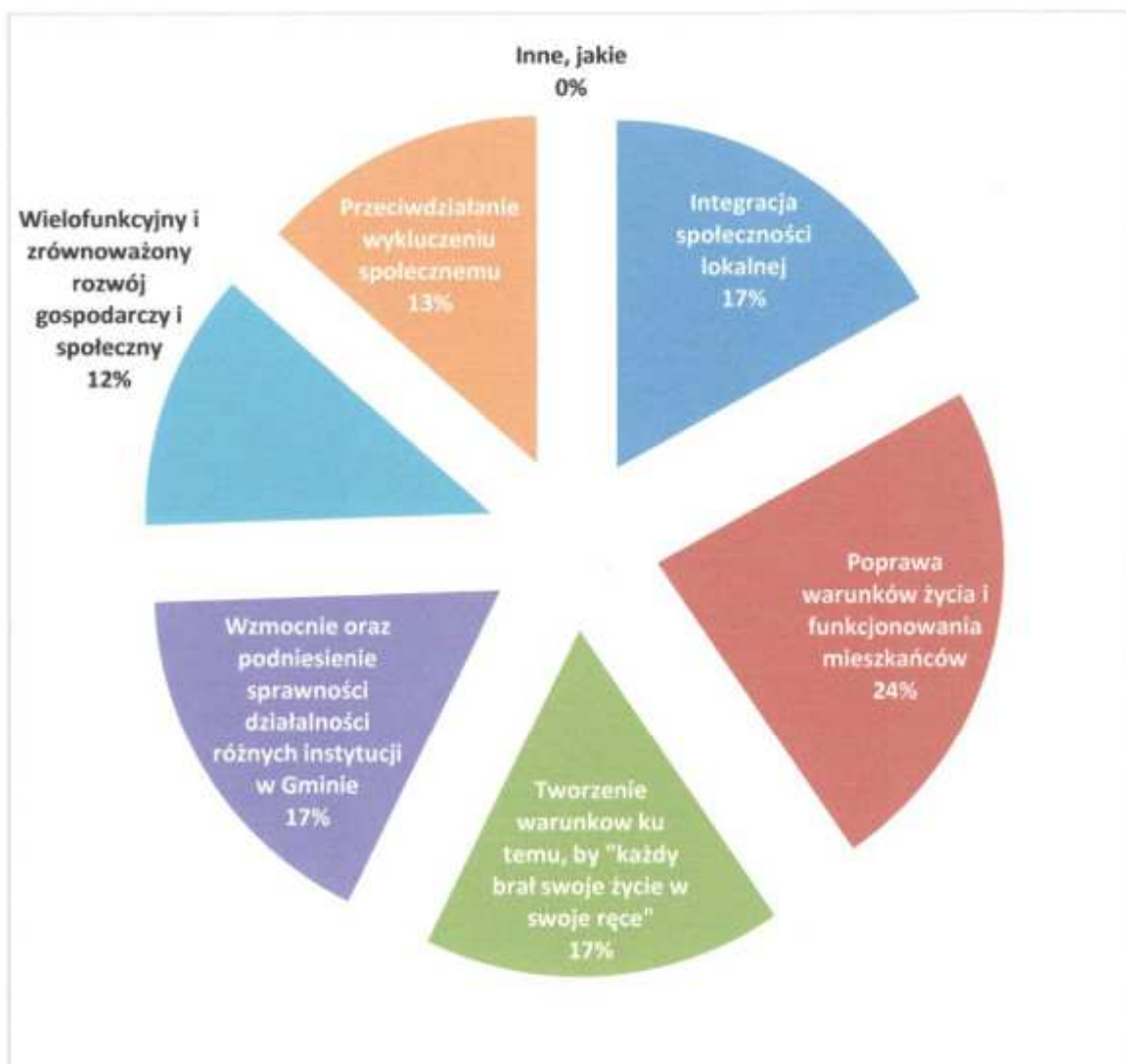

Jeśli tak, to jakie widzi Pan/Pani formy działań?

15. Jakie działania Gminy mogą pozytywnie wpłynąć na rozwiązanie problemów społecznych?

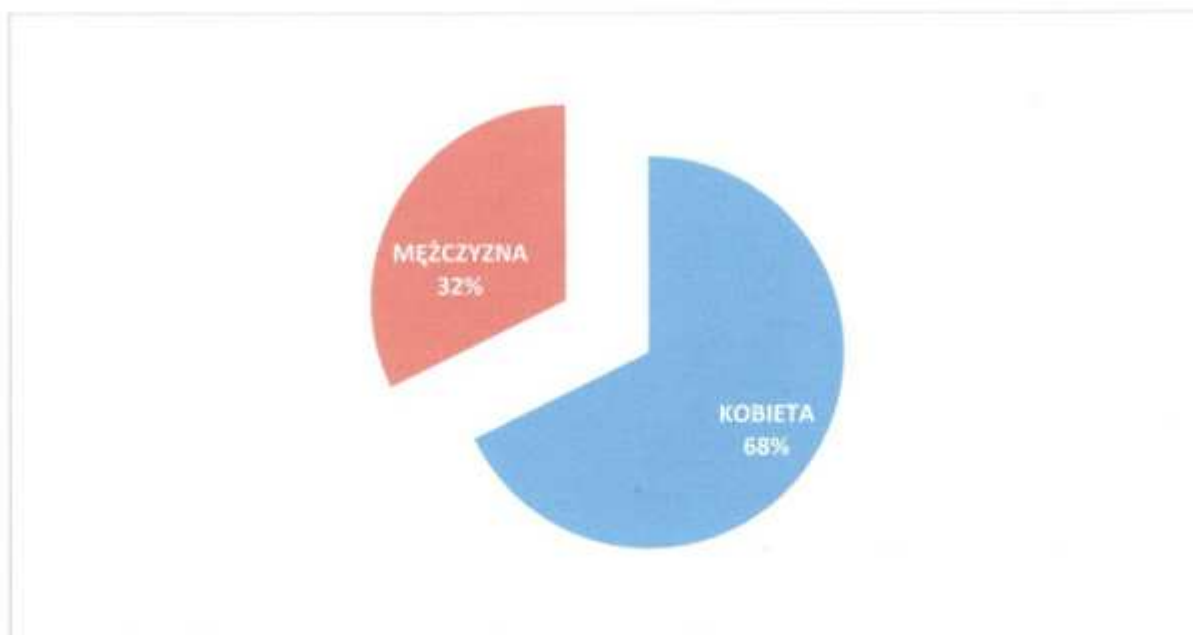

16. Co Pana/Pani zdaniem Gmina powinna osiągnąć w zakresie ładu społecznego? Jaki cel sobie w tym zakresie postawić?

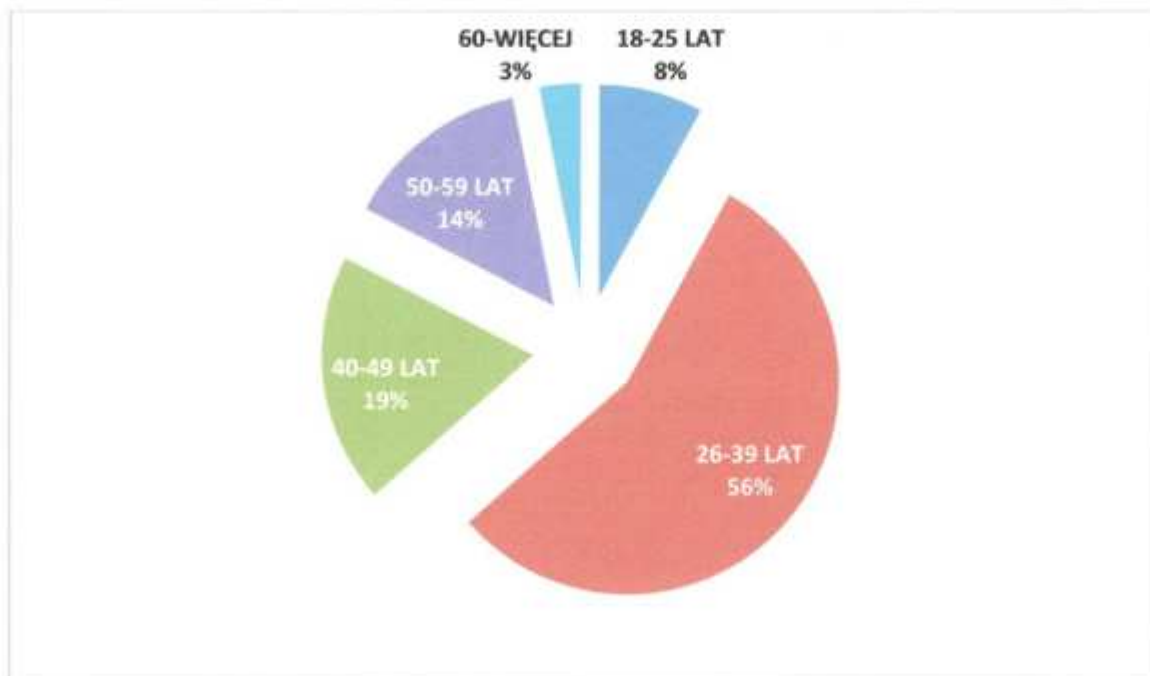

METRYCZKA

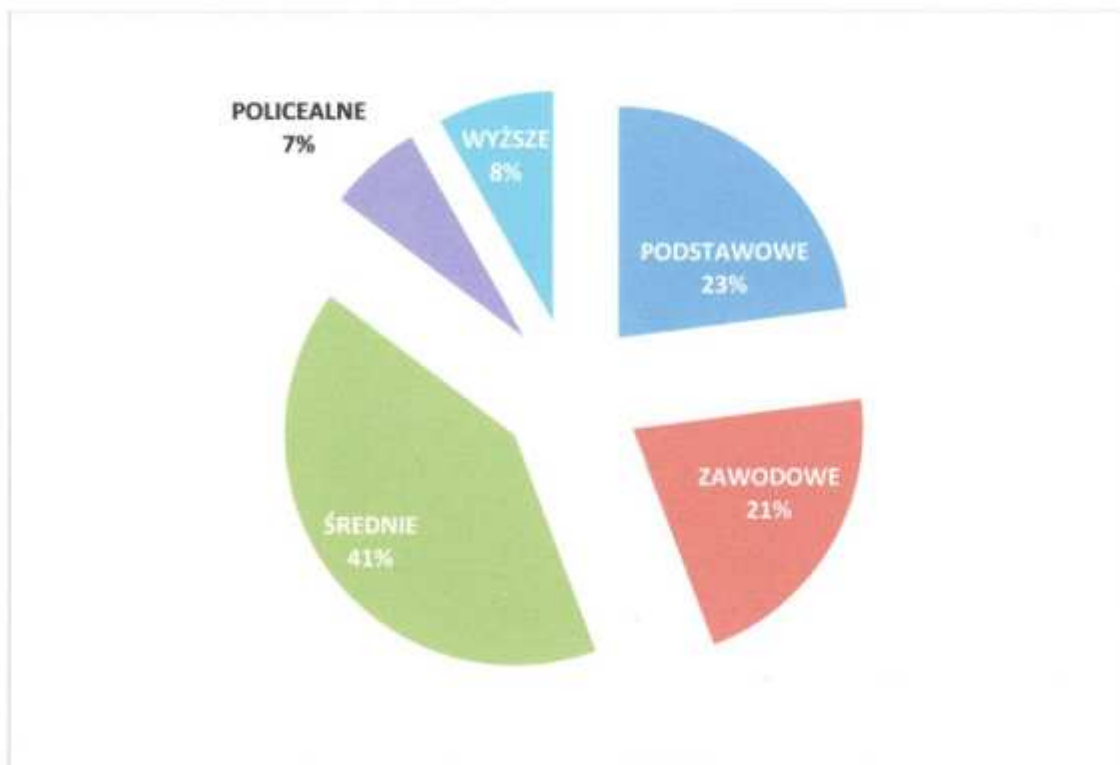
W badaniu wzięło udział więcej kobiet niż mężczyzn. Rozkład badanych pod względem płci kształtował się następująco:

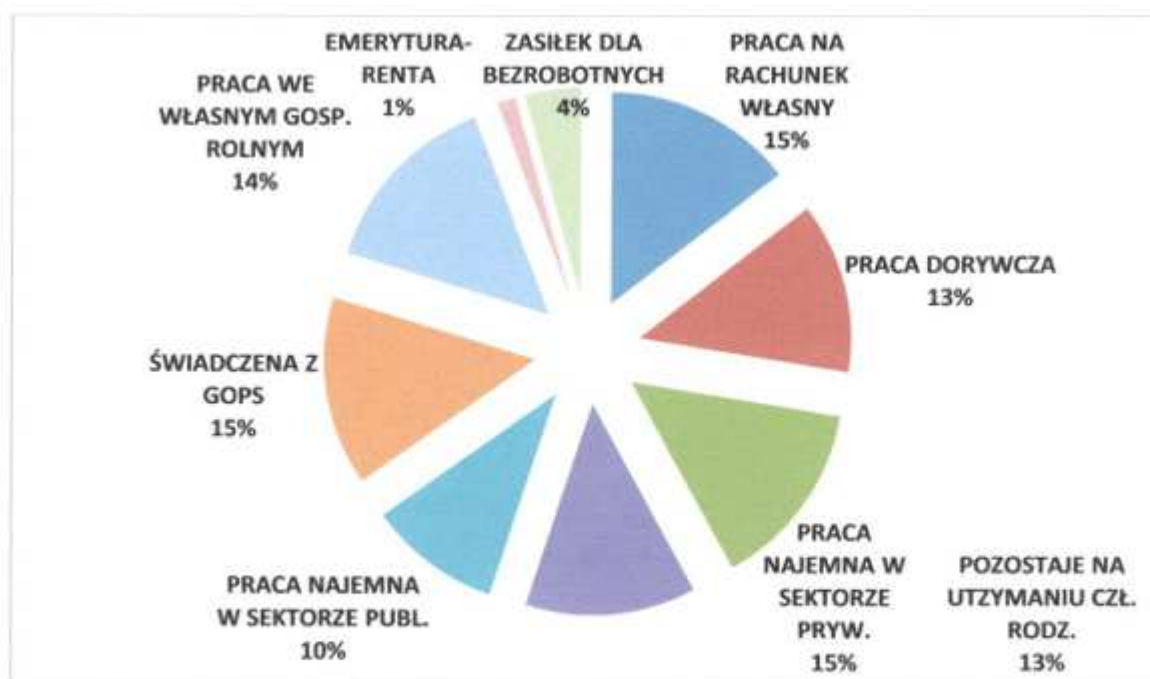
Wśród respondentów dominowały osoby 26 - 39 lat.

Wykształcenie respondentów przedstawiało się następująco

Źródło utrzymania osób badanych

Miejsce zamieszkania respondentów to wsie: Pęczniew, Przywidz, Łyszkowice, Luboła, Brodnia, Siedlątków, Borki Drużbińskie, Brzeg, Kraczynki, Wola Pomianowa, Ferdynandów.

4.2. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się dana gmina, służy porządkowaniu i segregowaniu informacji, stanowi kompleksowe narzędzie znajdujące zastosowanie w procesie wartościowania zasobów i otoczenia, a także identyfikacji problemów i definiowania priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiące jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego - silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGTHS, czyli silne strony (atuty),
W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony (wady),
O -> OPPORTUNITIES, czyli szanse (okazje),
T -> THREATS, czyli zagrożenia (trudności).

Analiza SWOT posłużyła określeniu pozytywnych i negatywnych elementów wewnętrznych i zewnętrznych, wpływających na rozwój polityki społecznej w Gminie Pęczniew oraz identyfikacji najważniejszych problemów.

Analizę przeprowadzono w układzie 5 obszarów, mających kluczowe znaczenie dla rozwoju polityki społecznej:

1. Społeczeństwo
2. Przestrzeń i środowisko
3. Infrastruktura społeczna
4. Gospodarka
5. Infrastruktura techniczna

1. Społeczeństwo (demografia, wykształcenie mieszkańców, gospodarstwa domowe oraz źródło ich utrzymania, mieszkalnictwo, struktura zatrudnienia i rynek pracy, bezrobocie)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - położenie gminy - rozwój turystyki - nauczanie podmiotowe - małe grupy uczniów w klasach - 90% dzieci w wieku przedszkolnym objętych edukacją przedszkolną - zdolna młodzież - dążenie do podnoszenia kwalifikacji i podwyższenia wykształcenia silne więzi rodzinne 	<ul style="list-style-type: none"> - wysokie bezrobocie - niska liczba urodzeń - brak miejsc pracy - niski poziom wykształcenia społeczności gminy - mała liczba mieszkań socjalnych - odległość do pracy w przypadku większych aglomeracji miejskich - emigracja młodych i wykształconych ludzi - brak perspektyw na pracę - brak partycypacji społecznej - brak komunikacji międzyludzkiej, zamknięcie młodych w cyberświecie - spadek czytelnictwa - brak zaangażowania mężczyzn, dominacja kobiet - słaby dostęp do pomocy specjalistycznej: psychologicznej i pedagogicznej w placówkach oświaty
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - większa liczba miejsc pracy - rozwój turystyki - rozwój rolnictwa i gospodarstw rolnych z możliwością zatrudnienia - zwiększająca się liczba z wyższym wykształceniem - podnoszenie kwalifikacji przez rolników - wspieranie rodzin wielodzietnych - stypendia dla dzieci i młodzieży - inwestycje w szkolnictwo zawodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - średni poziom wykształcenia - stagnacja na rynku pracy, brak miejsc pracy dla os. wykształconych. - niski dochód w przeliczeniu na osobę w gospodarstwie domowym - ubóstwo - brak konkursów na stanowiska w instytucjach publicznych - brak zaufania do organów władzy - brak zaufania mieszkańców do mieszkańców - starzenie się społeczeństwa - brak zrzeszania się, inicjatyw oddolnych szczególnie u ludzi młodych - niż demograficzny - brak motywacji do podjęcia pracy lub kontynuacji nauki.

2.Przestrzeń i środowisko (położenie administracyjne i geograficzne, położenie komunikacyjne, walory przyrodnicze, walory kulturowe)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - położenie w pobliżu terenów atrakcyjnych przyrodniczo i turystycznie, Natura 2000, Zbiornik Jeziorsko. - świeże powietrze, brak dużych zakładów przemysłowych, czyste środowisko - dobre warunki i walory przyrodnicze, dużo lasów, - dobra sieć połączeń drogowych - przekazywanie tradycji i zwyczajów regionalnych i kulturalnych i ich pielęgnacja - istnieją zespoły ludowe, orkiestry dęte 	<ul style="list-style-type: none"> - brak zagospodarowania zbiornika - brak bazy turystycznej - bliskość prężnie rozwijającego się Uniejowa, brak geotermii - duża odległość od większych ośrodków miejskich, utrudniony dostęp do specjalistycznych poradni lekarskich - niebezpieczne drogi do zbiornika, brak infrastruktury technicznej: chodników, ścieżek rowerowych - brak oczyszczalni ścieków, istniejąca nie spełnia wymagań, brak kanalizacji - fatalny stan dróg, w tym dojazdowych - zaśmiecanie plaż słabe połączenia komunikacji publicznej z większymi miastami (szczególnie w weekendy) - brak społecznej świadomości o lokalnej tradycji
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - obiekty zabytkowe o wysokiej jakości - przestrzeń do prawidłowego rozwoju fizycznego dzieci, młodzież i dorosłych - turystyka kona - przestrzeń do uprawiania różnych sportów, rekreacji - organizowanie dzieciom czasu wolnego, szczególnie ferie i wakacje - poprawa komunikacji autobusowej - rozwój bazy turystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębiające się zanieczyszczenie Jeziorska - brak inicjatyw i środków6. na tworzenie ścieżek dydaktycznych, tras spacerowych itd. brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, "stara" Strategia Rozwoju - ograniczenie inwestycji poprzez strefę Natura 2000 - rybołówstwo, kłusownictwo - nieuregulowana gospodarka rybna - w okresie jesienno - zimowym duże zanieczyszczenie powietrza - zaniknięcie tradycji lokalnej i pamięci o przeszłości.

3. Infrastruktura społeczna (edukacyjna, sportowa, kultury, ochrony zdrowia i opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, organizacji pozarządowych)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> -liczne imprezy kulturalne promujące tradycję, historię, imprezy sortowe zorganizowane wspólnie przez instytucje i stowarzyszenia - duży stopień integracji społeczności lokalnej - zadowalające działania opieki społecznej i służby zdrowia - świetnie wyposażone placówki oświatowe (przedszkola, szkoła) - dobrze rozwinięta baza sportowo - rekreacyjna (ORLIK, boiska na terenach wiejskich, hala sportowa, place zabaw) - wysoka absorpcja środków unijnych - rozwinięte organizacje pozarządowe i liczne koła 	<ul style="list-style-type: none"> - brak bazy do rozwoju kultury (Dom Kultury, świetlice wiejskie) - małe zaangażowanie społeczeństwa w organizacje pozarządowe, brak nowych członków - brak dofinansowania i pomocy w zakresie wspomaganie dla OSP - brak rozwiniętej opieki rehabilitacyjnej, zbyt mała ilość specjalistów - brak posterunku policji - brak zaplecza dla organizacji pozarządowych - brak inicjatyw oddolnych - brak współpracy przedstawicieli samorządu z mieszkańcami
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzające się działania na rzecz integracji społeczności lokalnej - liczne dobra kultury i zabytki - realizacja wielu projektów edukacyjnych dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych - budowa Domu Kultury pomoże zrzęścić mieszkańców w działaniach na rzecz społeczności lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> - zbyt mała liczba liderów lokalnych - zbyt niska liczba urodzeń - zmiana trybu życia mieszkańców (młodzież unika sportu i aktywności ruchowej) - wysoka liczba wykroczeń i czynów wandalizmu związanych z terenem turystycznym - migracja młodzieży do miasta - nie wystarczająca troska o istniejącą infrastrukturę - brak funduszy na kontynuację rozpoczętych inicjatyw - brak kół zainteresowań w szkołach

4. Gospodarka (rolnictwo, przedsiębiorczość, turystyka)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - żywność ekologiczna - dobre warunki turystyczno-rekreacyjne - zbiornik Jeziorsko rozwijające się zakłady szwalnicze - powstawanie nowych obiektów turystycznych - rozwój turystyki i rolnictwa (inwestycja w te obszary) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie gospodarstw rolnych - mały budżet gminy, brak środków finansowych na wkład własny aby pozyskiwać fundusze zewnętrzne - brak placówek promujących walory gminy - brak indywidualnych osób zakładających działalność gospodarczą - brak gospodarstw specjalistycznych i grup producenckich - niska liczba zakładów pracy - brak terenów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą - słabe zagospodarowanie infrastrukturalne turystyki
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - przestawienie się na produkcję żywności ekologicznej, małe przetwórstwo produktów rolnych - rozwój turystyki nad zalewem - powstanie stowarzyszeń i grup rolnych - nastawienie się na daną specjalizację rolną - niskie stawki podatku od działalności - poprawa stanu dróg gminnych 	<ul style="list-style-type: none"> - trudności ze zbytem żywności ekologicznej - brak możliwości dostosowania produkcji żywności do restrykcyjnych przepisów technologicznych. - niska klasa ziemi spowalnia rozwój działalności rolniczej - wysokie składki ZUS dla działających przedsiębiorstw - wysokie składki KRUS

**5. Infrastruktura techniczna (transport i komunikacja, gospodarka wodno -
ściekowa, infrastruktura elektroenergetyczna i ściekowa, gospodarka odpadami,
infrastruktura telekomunikacyjna)**

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - realizacja wielu inwestycji na terenie gminy rozwój i budowa dróg lokalnych - inwestycje w gospodarkę wodno-ściekową - odpowiednia gospodarka odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> - brak komunikacji kolejowej - duża odległość od lotniska - mała konkurencyjność firm telekomunikacyjnych świadczących usługi internetowe - brak dostępu do Internetu (białe plamy) - przestarzała sieć energetyczna - brak nowej sieci światłowodowej - brak lamp , oświetlenia w gminie - brak udogodnień dla osób starszych i niepełnosprawnych - brak kanalizacji, "dzikie" szamba - brak oczyszczalni ścieków
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - założenie kanalizacji ściekowo - burzowej - Program gospodarki odpadami obejmujący wszystkich mieszkańców - inwestycje w odnawialne źródła energii 	<ul style="list-style-type: none"> - infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa - zagrożenia dla budownictwa mieszkalnego w obrębie wiatraków - zaśmiecanie przez turystów i mieszkańców terenu gminy, brak wychowania ekologicznego - transport - izolacja osób starszych i niepełnosprawnych

4.3. Katalog zidentyfikowanych zasobów, potrzeb i problemów społecznych w ramach opracowanych badań i spotkań

Najważniejsze problemy społeczne dostrzeżone przez mieszkańców uczestniczących w badaniach to:

- brak organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w Pęczniewie oraz w poszczególnych wsiach
- brak miejsca spotkań dla dzieci, młodzieży i seniorów, ograniczony stopień budowania więzi międzyludzkich, brak motywacji
- brak pracy dla ludzi młodych i wykształconych
- brak aktywności społecznej mieszkańców, trudności w kształtowaniu nowych liderów
- brak zaufania wśród mieszkańców, a także ograniczone zaufanie do przedstawicieli władzy
- ubożenie rodzin, ograniczony dostęp do zaspokajania potrzeb rodzin
- migracje ludności, odpływ ludzi młodych i wykształconych
- patologie społeczne, uzależnienia - brak kształtowania postaw prozdrowotnych
- brak dostępu do informacji we wszystkich sferach życia mieszkańców
- niedostateczna baza turystyczno-wypoczynkowa, mało ciekawa oferta dla turystów.
- niski poziom życia rodzin, dziedziczenie biedy, niezaradność, brak wykształcenia, uzależnienie od pomocy społecznej
- wysoki poziom migracji, niski przyrost naturalny
- bardzo niski rozwój przedsiębiorczości, niezagospodarowanie terenów lokalnych pod inwestycje
- brak rozwiniętej opieki medycznej, dostępu do lekarzy specjalistów, niedostateczna promocja zdrowia i badań profilaktycznych

5. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

5.1. Część programowa

MISJA: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY PĘCZNIEW. ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM WSPARCIA W TRUDNYCH SYTUACJACH ŻYCIOWYCH , INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI, PODTRZYMANIE OBECNYCH I TWORZENIE NOWYCH WIĘZI POMIĘDZY MIESZKAŃCAMI ORAZ ICH RÓŻNYMI ŚRODOWISKAMI I REPREZENTACJAMI.

Obszary priorytetowe:

Obszary priorytetowe (kierunki rozwoju) to sfery, które powinny odzwierciedlać zasadnicze pola działań w zakresie polityki społecznej gminy w najbliższych 10 latach.

W wyniku prac strategicznych wyodrębniono cztery obszary priorytetowe polityki społecznej gminy Pęczniew.

- 1. Zintegrowane i aktywne społeczeństwo**
- 2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego i patologii**
- 3. Rozwój kompetencji społecznych i przedsiębiorczości**
- 4. Podniesienie standardu infrastruktury technicznej gminy**

W trakcie przygotowania Strategii Gminy Pęczniew dla wypracowanych 4 obszarów priorytetowych określono 4 cele strategiczne i kilka celów na poziomie operacyjnym. W ramach każdego z wymienionych celów operacyjnych, zaproponowany został również katalog działań jakie Gmina może realizować.

5.2 Cele strategiczne i operacyjne

I. CEL STRATEGICZNY:

WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY

Powyższy cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

- 1.1. Zwiększenie poziomu integracji społecznej wśród mieszkańców gminy
- 1.2. Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych
- 1.3. Rozwój form współpracy z partnerami lokalnymi w zakresie gminnej polityki społecznej
- 1.4. Wspieranie działań obywatelskich i rozwój organizacji pozarządowych
- 1.5. Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzinnych tradycji
- 1.6. Poprawa dostępu do informacji

Przykładowe działania:

- współpraca, wspieranie i inicjowanie powstawania nowych organizacji społecznych
- utworzenie Gminnego Ośrodka Kultury - jako miejsca spotkań pozarządowo - samorządowych
- rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej
- stymulowanie tworzenia projektów partnerskich
- organizacja cyklicznych imprez artystycznych i promocja dorobku kulturalnego gminy
- aktualizowanie na bieżąco portali informacyjnych o działaniach gminy
- promocja wolontariatu

II. CEL STRATEGICZNY:

POPRAWA WARUNKÓW ZDROWOTNYCH I PRZEZWYCIEŻENIE TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Powyższy cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

- 1.1. Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego
- 1.2. Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych
- 1.3. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym
 - a) tworzenie grup wsparcia dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej
 - b) koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy instytucjami pomocy społecznej
 - c) objęcie pomocą psychologiczną klientów OPS, będących w trudnej sytuacji życiowej
 - d) wspieranie rodzin, doświadczających trudności w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo - wychowawczych
 - e) organizacja systemu usług opiekuńczych
 - f) udzielanie świadczeń pomocy społecznej
 - g) praca socjalna mająca na celu przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin
 - h) promocja aktywnego i zdrowego stylu życia

Przykładowe działania:

- Organizowanie warsztatów, szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje klientów
- utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlica środowiskowa, socjoterapeutyczna)
- organizacja specjalistycznego wsparcia dla rodzin: psycholog, psychiatra, seksuolog, terapeuta)
- pomoc finansowa i rzeczowa osobom w trudnej sytuacji życiowej
- zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów: rehabilitantów, kardiologów, organizowanie akcji, spotkań ze specjalistami, promocja zdrowia
- organizowanie działań profilaktycznych, w tym: pogadank, maratonów, rajdów rowerowych itp.

III. CEL STRATEGICZNY:

WZROST KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Powyższy cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

- 1.1. Rozwój edukacji formalnej i nieformalnej
- 1.2. Pobudzenie motywacji do działania i zmiany własnego życia
- 1.3. Rozwój przedsiębiorczości w oparciu o wykorzystanie zasobów naturalnych
- 1.4. Rozwój agroturystyki
- 1.5. Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy
- 1.6. Identyfikacja i zaspokajanie potrzeb dzieci i młodzieży w dziedzinie rozwoju zainteresowań i talentów
- 1.7. Podniesienie możliwości zdobywania środków zewnętrznych w tym unijnych

Przykładowe działania :

- organizowanie kursów, szkoleń i innych form edukacji ustawicznej
- przyszkolne koła zainteresowań dla dzieci i młodzieży
- zwiększenie bazy gastronomicznej i hotelowej
- Udostępnienie informacji o możliwościach pozyskiwania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, doradztwo biznesowe poprzez zapraszanie specjalistów
- rozwój agroturystyki i produkcji ekologicznej
- pisanie projektów
- szerzenie dobrych praktyk, w tym wyjazdów studyjnych
- tworzenie nowych miejsc wypoczynku i rekreacji (korty, ścieżki biegowe, ścieżki rowerowe, szkółka żeglarska)
- poprawa i zwiększenie promocji gminy szczególnie w woj. łódzkim i wielkopolskim

IV. CEL STRATEGICZNY:

POPRAWA STANDARDU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Powyższy cel strategiczny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

- 1.1. Rozwój inwestycji lokalnych w tym budowa dróg
- 1.2 Inwestycje w odnawialne źródła energii
- 1.3. Program gospodarki odpadami
- 1.4. Poprawa jakości komunikacji i transportu
- 1.5. Zwiększenie dostępności Internetu dla mieszkańców gminy
- 1.6 Zwiększenie konkurencyjność firm telekomunikacyjnych
- 1.7 Niwelowanie barier architektonicznych

Przykładowe działania :

- Założenie kanalizacji ściekowo - burzowej
- Założenie lamp i oświetlenie gminy
- Wymiana sieci energetycznej na nową
- utworzenie oczyszczalni ścieków
- infrastruktura gazowa
- nowa sieć światłowodowa

6. MONITORING , EWALUACJA I AKTUALIZACJA STRATEGII

6.1 Zarządzanie realizacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Monitorowanie i aktualizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pęczniew na lata 2016-2025 należy rozpatrywać w aspekcie organizacyjnym i merytorycznym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pęczniew nie ogranicza się w swych założeniach jedynie do zadań realizowanych bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Strategia ta proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej oraz wykazuje spełnienie wymogów ustawowych.

Wdrażanie Strategii zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy między zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w strategii , w dużej mierze będzie zależała od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem - **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pęczniewie**. Ma to szczególne istotne znaczenie w przypadku pozyskania środków z funduszy unijnych w nowym okresie programowania, preferowane będą działania na dużą skalę , rozwiązujące problemy zasadnicze dla społeczności lokalnej. Przy realizacji takich projektów niezbędne jest porozumienie i współpraca między partnerami, określenie wspólnych koncepcji realizacji i przygotowanie odpowiedniej dokumentacji. Rolę koordynatora realizacji Strategii pełni Kierownik GOPS przy ścisłej współpracy Sekretarza Gminy.

Zadania koordynatora Strategii:

- 1) Bieżąca analiza stanu realizacji Strategii
- 2) Obserwacja uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych wpływających lub mogących wpłynąć na realizację Strategii
- 3) Nadzór nad promocją Strategii i zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji
- 4) ocena stanu realizacji Strategii nie rzadziej niż raz na rok w postaci raportu zatwierdzanego przez Wójta Gminy.

Poziom merytoryczny obejmuje elementy wdrażania i monitorowania zadań zapisanych w Strategii i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań

wdrożeniowych i monitorujących osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe). Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Zespołowi Strategicznemu, czyli reprezentacji lokalnych środowisk, który jako grupa robocza brał udział przy tworzeniu Strategii. Zespół ten będzie komitetem monitorującym proces wdrażania i zapleczem wspierającym GOPS w Pęczniewie.

6.2. Ewaluacja wdrażania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Ogólnym celem ewaluacji jest podwyższenie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji Strategii. Zadaniem opisanego procesu jest:

- identyfikacja słabych i mocnych stron
- dostrzeżenie możliwości i ograniczeń
- wskazanie kierunków rozwoju i priorytetów działań
- analiza i poprawienie błędów
- wsparcie przedsięwzięć finansowo przez gminę
- usprawnienie zarządzania i poprawa procesu decyzyjnego

Poprzez powyższe aspekty Koordynator przedstawi dokładną ocenę stanu wdrażania Strategii. Ewaluacja będzie dokonywana w trakcie prac nad rocznym Raportem z wdrażania Strategii, wnioski z ewaluacji będą stanowić jeden z elementów aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pęczniew na lata 2016-2025.

6.3 Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Aktualizacja Strategii będzie dokonywana, co najmniej raz na pięć lat. Dokument ten jest "otwarty" na społeczną dyskusję oraz wszelkie konstruktywne uwagi i wnioski. Aktualizacja będzie dokonywana w wyniku obserwacji zjawisk społecznych rodzących zapotrzebowanie na pomoc społeczną i potrzeby wynikające z aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej gminy. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględnienia w Strategii. Planowany przebieg aktualizacji Strategii:

1. Aktualizacja danych Strategicznych z ostatnich 5 lat
2. Badania ankietowe na temat postrzegania przez mieszkańców gminy Pęczniew problemów społecznych i propozycji ich rozwiązania..
3. Powołanie zespołu aktualizującego z różnych środowisk społeczno-gospodarczych
4. Przeprowadzenie co najmniej jednego warsztatu partycypacyjnego z udziałem mieszkańców z analizą problemów społecznych i działań
5. Przyjęcie Aktualizacji przez Radę Gminy

Podczas aktualizacji Strategii z racji dynamicznego procesu rozwoju Gminy mogą w zapisach pojawić się nowe, nie ujęte do tej pory zadania i cele strategiczne. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem dynamicznym, żywym, uwzględniającym procesualność życia społecznego.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Justyna Zych
JUSTYNA ZYCH